

PRIMLJENO: 06.06.2011			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
	01.02-37-519/11		

Број: 01-37-6-266-2/11
Дана: 03.06.2011.године

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**ПРЕДМЕТ: Извјештај о заштити личних података у
Босни и Херцеговини за 2010.годину, доставља се.-**

У складу са чланом 40. став 1. тачка ц. Закона о заштити личних података („Службени гласник БиХ“, број 49/06) достављамо вам Извјештај о заштити личних података у Босни и Херцеговини за 2010.годину.

Извјештај вам достављамо у све три језичке варијанте.

С поштовањем,

Прилог:

- Извјештај у три језичке варијанте

ДИРЕКТОР
Петар Ковачевић

Достављено:

- Наслову
- У спис

AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA U BiH

AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA U BiH

ИЗВЕШТАЈ
О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ
ЗА 2010. ГОДИНУ

ИЗВЈЕШТАЈ
О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БОСНИ И
ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2010. ГОДИНУ

Сарајево, март 2011. године

С А Д Р Ж А Ј:

I. УВОД И УСТАВНА ОСНОВАНОСТ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

II. ОСНОВНА ЛЕГИСЛАТИВА О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

- 2.1. Закон о заштити личних података
- 2.2. Кривични закони у Босни и Херцеговини
- 2.3. Закон о облигационим односима
- 2.4. Обрада личних података у управним поступцима

III. ОДНОС ПРАВА НА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА И ПРАВА НА ЈАВНОСТ

- 3.1. Слобода приступа информацијама
- 3.2. Обрада личних података у медијима
- 3.3. Заштита тајних података и професионалне тајне

IV. МЕЂУНАРОДНИ АСПЕКТИ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

- 4.1. Усклађеност законодавства са међународним актима
- 4.2. Пракса Европског суда за људска права

V. РАД АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БИХ

- 5.1. Надлежности и овлашћења
- 5.2. Инспекцијски послови
 - 5.2.1. Редовни инспекцијски надзори
 - 5.2.2. Ревизијски инспекцијски надзори
 - 5.2.3. Ванредни инспекцијски надзори
 - 5.2.4. Праћење извршења наложених управних мјера по свим извршеним инспекцијским надзорима
- 5.3. Приговори
- 5.4. Поступци Агенције по службеној дужности
- 5.5. Управни спорови
- 5.6. Мишљења
- 5.7. Главни регистар
- 5.8. Међународна сарадња
- 5.9. Јавност рада и сарадња
- 5.10. Буџет, рачуноводствено-материјални послови
- 5.11. Нормативна дјелатност
- 5.12. Кадровска питања и обуке
- 5.13. Администрација
- 5.14. Контрола рада Агенције од стране других институција

VI. ЗАКЉУЧАК

I. УВОД И УСТАВНА ОСНОВАНОСТ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

Заштита личних података у смислу заштите приватности, једно је од основних људских права и неопходна је за правилно функционисање сваког демократског друштва. Основни стандарди заштите приватности већ су дефинисани у Универзалној декларацији о људским правима УН-а и Конвенцији о заштити људских права и основних слобода Савјета Европе.

У Босни и Херцеговини, Устав Босне и Херцеговине гарантује заштиту свих људских права и основних слобода предвиђених Европском Конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и њених протокола, те самим тим и права на приватни и породични живот, дом и преписку.

Свака држава има легитимне захтјеве према својим грађанима, али са друге стране има и обавезе према истим. Једна од обавеза је да обезбиједи право на приватност у погледу заштите личних података. У данашњем тренутку изазов је већи самим тим што је потреба за обрадом података, па и личних, сваким даном све већа, а са друге стране развој технолошких достигнућа и могућности је готово неограничен. Само јака, одговорна и професионална администрација може обезбиједити владавину права што је предуслов за поштивање основних људских права и слобода. Садашње стање представља озбиљну препреку у постизању тог циља.

Надаље, обрада личних података у виртуалном смислу је посебно значајна и интересантна, јер је истим створено „електронско тијело“ које има исту заштиту као и физичко тијело човјека. Ускладити вриједности у једном демократском друштву, попут права на приватност и јавних интереса, свакако није једноставно и са тим имају проблема и далеко развијеније демократије запада.

Босна и Херцеговина је према члану I.2. Устава демократска држава која функционише у складу са законом и слободним и демократским изборима. Надаље, према члану II.2. Устава, Босна и Херцеговина, као и оба ентитета, обавезују се да обезбиједи највиши ниво међународно признатих људских права и основних слобода. Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода, укључујући и додатне протоколе, непосредно се примјењује у Босни и Херцеговини и има јачу правну снагу над било којим домаћим законом. У поштивању права у једнакој мјери према свим грађанима који се налазе на територији Босне и Херцеговине загарантовано је и право на приватни и породични живот, дом и преписку. Заштита личних података изводи се из члана 8. Конвенције који гарантује право на приватност. Дакле, члан 8. Конвенције не садржи изричито изворно право на заштиту од незаконите обраде личних података већ се то право изводи из права на приватност.

Ово право могуће је, у складу са чланом 8. став (2). Европске конвенције ограничити само у оквиру закона у мјери која је у демократском друштву неопходна у интересу националне безбједности, јавне безбједности, привредног напретка у земљи, у случају спријечавања немира и криминала, као и заштите здравља и морала или пак заштите права и слобода других.

Основ за доношење Закона о заштити личних података је Устав Босне и Херцеговине према којем је Парламентарна скупштина одговорна за примјену одлука

које се односе на међународне обавезе Босне и Херцеговине. Без сумње, једна од тих обавеза је и имплементација и поштивање Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода.

Босна и Херцеговина се састоји из два ентитета: Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, те Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Устав Федерације Босне и Херцеговине својим чланом II.2 гарантује како право на приватност, тако и слободу изражавања, декларише и признавање Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, осигуравајући компетенције приликом заштите и гаранције људских права. Федерација Босне и Херцеговине се пак састоји из 10 кантона који такође у одређеној мјери имају и легислативну моћ.

Устав Републике Српске, односно одредба члана 23., гарантује заштиту личних података на сљедећи начин. „Загарантована је заштита тајности података о личности. Прикупљање, обрада и сврха коришћења личних података, уређује се законом. Забрањено је коришћење података о личности које је супротно утврђеној сврси њиховог прикупљања. Грађани имају право да траже и добијају све податке о себи, садржане у актима државних органа и у другим службеним евиденцијама.“

Статут Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине не садржи ингеренције које се односе на заштиту личних података, већ у принципу, поштује легислативу Босне и Херцеговине.

II. ОСНОВНА ЛЕГИСЛАТИВА О ЗАШТИТИ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

2.1. Закон о заштити личних података

Закон о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 49/06, у даљем тексту: Закон), представља основну легислативу која непосредно одређује обраду личних података. Закон свим лицима на територији Босне и Херцеговине осигурава поштивање права на приватност у погледу обраде личних података који се на њих односе. Законом су успостављени основни принципи заштите личних података као што је право на обраду, циљ обраде, пренос података у иностранство, сигурност података, друга питања из ове области, као и независни надзорни орган.

Лични податак је дефинисан као било која информација која се односи на идентификовано лице или на основу које се може лице идентификовати. Законодавац дефинише и посебну категорију личних података који подразумевају расно поријекло, држављанство, национално или етничко поријекло, политичко мишљење страначку припадност, чланство у синдикатима, религијско, филозофско или друго вјеровање, здравствено стање, генетски код, сексуални живот, кривичне пресуде и биометријске податке.

Надаље, Закон одређује како идентитет може бити утврђен посредством јединственог матичног броја или посредством других информација које су карактеристичне за физички, филозофски, ментални, економски, културни или пак социјални идентитет одређеног лица. Занимљиво је да је могуће још навести одређени

помоћни класификациони критериј кориштен у неким случајевима, односно да ли доступни подаци омогућавају контактирање носиоца података. Нужно је навести да Закон не познаје никаква ограничења која се односе на форму личног податка, односно изражавање овог појма се не доводи у везу са испуњавањем било каквих формалних процедура. Тако, лични податак може посједовати примјера ради, облик визуелног или звучног записа. Дакле, Закон је у наведеним оквирима веома широко примјењљив, и то како је дефинисано предходном реченицом, и према системима који се служе камерама.

Ипак, појам лични податак није могуће доводити у везу са податком о правном лицу. Но, задаци правног лица се врше посредством физичких лица. Дакле, у наведеним околностима потребно је пронаћи, односно стално вршити процјене, када се заправо ради о личном податку а када не. Односно, примјера ради уколико је запосленик извјесне институције цитиран у контексту са задацима те институције онда је примјена прописа о заштити личних података у принципу искључена. Наравно, ако би се радило о чисто приватној активности тог запосленика онда не би било могуће искључити примјену Закона.

Такође, због могућности примјене Закона, важно је да се ради о обради личних података. Закон обраду личних података дефинише као било коју операцију или скуп операција, које се извршавају у односу на податке, и то без обзира на то да ли се то обавља на аутоматски или неаутоматски начин.

Истовремено, Закон изричито искључује примјену у случају када се ради о личним подацима које обрађују физичка лица искључиво у приватне сврхе и у случајно прикупљеним подацима, осим ако се ти лични подаци даље не обрађују.

Закон уводи и појам збирка личних података, што се односи на било какво систематично прикупљање личних података доступних на основу посебних критерија који се односе на лице, без обзира на то да ли су ти подаци централизовани, децентрализовани или категоризовани на просторној или функционалној основи.

Овдје је свакако потребно подсјетити се на карактер превентивних правних мјера које садржи Закон. Наиме, њихов циљ није забрана и ометање обраде личних података већ достизање неопходне уређености обраде личних података као гаранта заштите приватности у погледу обраде личних података.

Но, имајући у виду све што је горе наведено, у свим случајевима ће бити неопходно анализирати, да ли ће се, у оквиру одређене обраде личних података, поред Закона примијенити још неки од закона.

Овдје је битно истакнути, да Закон изричито дозвољава секторску легислативу, што произилази из члана 2. став (1) према којем његове одредбе се односе на обраду личних података свих јавних органа, физичких и правних лица, али са изузетком у случајевима када неки други закон одређује другачије. Ово може представљати опасност ако се том приликом не води рачуна о основним принципима заштите личних података. Исто тако, према члану 6. Закона, личне податке је могуће обрађивати без сагласности субјекта података у случају када је то неопходно за извршење законом прописаних надлежности.

2.2. Кривични закони у Босни и Херцеговини

У Босни и Херцеговини постоје четири кривична закона, и сваки од тих закона прописује кривично дјело „противзаконите обраде личних података“. Ово дјело чини службено лице које без пристанка појединца противно условима прописаним законом обрађује личне податке. За ово дјело запријеђена је новчана казна или казна затвора до шест мјесеци.

Истинска бит овог кривичног дјела односи се на запосленика или на друго одговорно лице, које без сагласности лица у супротности са законским условима прикупља, обрађује или користи личне податке. Кривични закон Републике Српске на другачији начин врши опис овог кривичног дјела, и то како шире тако и строжије, јер починилац може бити било које лице, а не само службено, и запријеђена казна је до једне године затвора.

Исто тако, кажњава се и лице које неовлаштено и незаконито улази у заштићену компјутерску базу података у циљу злоупотребе и искориштавања тих података за себе или за друго лице или у сврхе профитирања или почињења штете другом. У случају извршења овог кривичног дјела од стране службеног лица у оквиру злоупотребе положаја или овлаштења пријети казна до двије године затвора. Осим тога кажњив је и покушај овог кривичног дјела.

Надаље, у кривичном поступку је веома важна законита обрада личних података. Закони о кривичном поступку су детаљни и јасни и у погледу обраде личних података који, са одредбама Закона, представљају добру гаранцију да ће се обрада личних података вршити на законит начин. Јавни органи који обрађују личне податке у било којој фази кривичног поступка могу обрађивати личне податке само ако је то нужно у демократском друштву. Ово свакако може представљати проблем у пракси, али га треба посматрати кроз основне принципе прије свега принцип законитости и принцип претпоставке невиности те принцип који говори о посљедицама покретања поступка.

Осумњичени или оптужени може се ограничити у својим правима само под условима прописаним законима о кривичним поступцима што у суштини значи учествовање суда у томе. Неприхватљива је пракса да се лица ограничавају у одређеним правима, као што су права из радног права, на основу аката и одлука органа гоњења, полиције или тужилаштва. Закон је у том смислу јасан. Када покретање кривичног поступка има за посљедицу ограничење одређеног права по посебном пропису, ове посљедице, наступају потврђивањем оптужнице односно када је донесена осуђујућа пресуда за дјела за која је прописана казна затвора до пет година или новчана казна.

Овдје је веома важно извјештавање, односно, са нашег аспекта, чињење доступним медијима информација о кривичним поступцима, од стране органа укључених у поступак. Сензационалистички се извјештаји о почињеним кривичним дјелима чине доступни медијима што је, недвосмислено, противзаконито и у супротности са основним принципима обраде личних података. Органи који учествују у кривичном поступку информишу јавност о кривичном поступку који је у току дискретно и уз пуно поштивање претпоставке невиности.

2.3. Закон о облигационим односима

У Босни и Херцеговини обезбијеђена је заштита личних података и кроз судски поступак за накнаду нематеријалне штете по Закону о облигационим односима. Према одредби члана 51. став (2) тог закона, уговор је неважећи уколико се њиме крше уставни принципи и остале релевантне норме. Из тога произилази да облигације које су у колизији са одредбама Закона морају бити проглашене неважећим.

Затим, потребно је истаћи одредбу члана 198. истог Закона која прописује да онај који укаља нечију част као и онај ко шири или шаље неистините податке о репутацији, знањима, способностима и осталим стварима другог лица и зна или мора знати да су неистините чиме му причињава материјалну штету, дужан је да је накнади. С друге стране за причињену штету не одговара онај, ко да неистиниту изјаву о другом, а уколико му није познато да је та изјава неистинита, под условом да онај који је дао такву изјаву није имао за њу никакав посебан интерес.

Одредба члана 199. истог Закона прописује, да у случају угрожавања права личности суд може, ради накнаде нематеријалне штете, да наложи јавно објављивање пресуде евентуалне накнаде на рачун штетника, или може да нареди да штетник повуче изјаву којом је повреда учињена или може евентуално да учини нешто друго чиме се може остварити сврха која се постиже накнадом.

2.4. Обрада личних података у управним поступцима

Јавни органи у извршавању својих надлежности прије свега требају да се придржавају принципа легалитета, што подразумијева да сво њихово дјеловање буде у складу са правним правилима. То се свакако односи и на поступање органа управе када у управним стварима рјешавају о правима и обавезама појединаца, правних лица или других странака.

Правила управног поступка су јасна и потпуна што представља гарант законитости рада органа управе. У контексту заштите личних података релевантне су све одредбе закона којима је регулисан управни поступак, јер је без обраде личних података управни поступак незамислив. Међутим, за потребе овог Извјештаја, овдје ћемо се осврнути на процедуралну транспарентност у управном поступку која се разликује од слободе информисања о којој смо већ говорили.

Наиме, у управном поступку странке имају право да разгледају и преписују списе предмета, те да буду обавијештени о току поступка. Овдје се ради о институту који гарантује законитост тог поступка а не транспарентност као слободу информисања гдје долази до примјене Закона о слободи приступа информацијама. Јавност управног поступка, у смислу транспарентности, дефинисана је кроз јавност усмене расправе, гдје је на законом прописан начин омогућено сваком лицу, без обзира да ли је учесник поступка или не, да присуствује некој процесној радњи.

У управном поступку ради се о оправданом конкретном правном интересу заинтересованог лица, што му даје за право да може разгледати и преписивати списе предмета. То свакако значи да друга лица немају право на то. Дакле, погрешно је тумачење да се под појмом „заинтересовано лице“, у одређеним материјалним

прописима, подводи знатижеља лица. Ово право је ограничено на странке у поступку што је, свакако, у складу и са основним принципима заштите личних података.

III. ОДНОС ПРАВА НА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА И ПРАВА НА ЈАВНОСТ

Право на приватност је једно од основних права сваког грађанина у Босни и Херцеговини. Међутим, поред права на приватност, уставима у Босни и Херцеговини, загарантована су и друга права, од којих ћемо се нарочито осврнути на право, на слободу изражавања као једно од права које је, донекле, у супротности са правом на заштиту личних података. Ово право, у складу са чланом 10. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, је потребно схватити укључујући у њега и слободу мишљења те слободу примања и ширења информација или мишљења. Такође, како нема апсолутних права и ово право може бити ограничено законом, с обзиром да свако право укључује обавезе и одговорности. Ради бољег разумијевања права на приватност у односу на друга загарантована права, у овом дијелу Извјештаја, осврнут ћемо се на специфичне обраде личних података.

3.1. Слобода приступа информацијама

Као најважнији пропис који, већ самим својим карактером, представља извјесно дерогирање Закона о заштити личних података је Закон о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини. Право на приступ информацијама под контролом јавних органа има за циљ да грађани учествују у јавном животу на адекватан начин што ће допринијети између осталог спречавању злоупотребе јавне администрације, спречавању корупције и изградњи професионалне администрације, а што ће бити гарант основним вриједностима демократских друштава као што су, прије свега, владавина права и поштивање људских права и слобода.

Члан 19. Универзалне декларације о људским правима као и члан 10. Европске конвенције о људским правима дају право на слободу мишљења и изражавања. Као и свако право и ово подразумијева одређена ограничења, а да би била законита морају бити прописана законом и потребна у демократском друштву за један од легитимних циљева. Ово подразумијева јасну обавезу јавних органа да, у сваком конкретном случају, доносе одлуку узимајући са истом пажњом и значајем разлоге који су за или против напријед наведеног. Могућ је изузетак у заштити легитимних јавних или приватних интереса а један од легитимних интереса код ограничења овог права су и права других, што подразумијева и право на заштиту личних података. Неприхватљиве су произвољности и крајности које иду од праксе када се под изговором права на заштиту личних података штите одређене друге противзаконитости и с друге стране када се из разлога транспарентности противзаконито објављују лични подаци.

Овдје се ради о праву јавности на приступ службеним документима а не о праву заинтересованог лица на приступ и увид подацима и документима у управном поступку о чему смо већ говорили.

Према овом Закону, свако физичко и правно лице има право приступа информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има

одговарајућу обавезу објавити такве информације и истодобно нема право на било који начин анализирати разлоге захтјева.

Ово право приступа подлијеже само таквим радњама и ограничењима која су прописана законом. С обзиром на то да и јавни орган може захтијевати наведене информације долази до одређеног проблема. Дакле, из позиције наведеног органа у оквиру демократске правне државе, очигледно, произилази да тај орган може чинити само оно што му је дословце прописано законом. Већ преамбула Устава Босне и Херцеговине, ово одражава реченицом према којој ће демократски органи власти и правичне процедуре најбоље створити мирољубиве односе у оквиру демократског друштва.

Због тога јавни орган у принципу не може користити Закон о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини као правни основ за своју потражњу информација, односно, ово право је у великој мјери лимитирано његовим надлежностима.

Под информацијом се, према Закону о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини подразумијева сваки материјал којим се преносе чињенице, мишљења, подаци или било који други садржај, укључујући сваку копију или његов дио, без обзира на облик или карактеристике, као и на то када је сачињен и како је класификован. Тако је очигледно да ово укључује и личне податке, што је, де факто, конфронтирајуће са одредбом Закона.

Закон о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини садржи ограничења наведеног права, међу којима је и изузетак код заштите приватности из члана 8., који је упућујућа норма на Закон о заштити личних података.

Са гледишта заштите личних података, најбитније је да се, као изузетак из обавезе пружања информација, наводи ситуација да ће надлежни јавни орган (орган који поседује информације) утврдити изузетак када оправдано утврди да тражене информације укључују личне интересе којим би се могла повриједити приватност трећег лица. Иако је из опште перспективе ова одредба доста оправдана, у пракси сама по себи, може створити доста проблема приликом практичне примјене. Тако, може бити врло проблематично на који начин поступати у случају потражње информације о висини износа плате одређеног запосленика јавног органа, с обзиром да предметна финансијска средства потичу из јавних извора, као што, исто тако, ова информација нарушава приватност датог запосленика.

Овај проблем је додатно изражен и одредбом члана 9. Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини према којој ће надлежни јавни орган објавити тражену информацију, и то без обзира на горе наведену одредбу ако је то оправдано јавним интересом и ако су узете у обзир свака корист и свака штета које могу проистећи из тога.

У овом контексту би се требале узети у обзир не само законске обавезе, већ и постојање било какве повреде обавезе или опасности нарушавања здравља, безбједности или околине. О примјени ове одредбе трећу страну је потребно на

прописани начин извјестити, укључујући и информације о могућностима одбране од оваквог корака.

Но, тиме још нису исцрпљене све компликације. Према члану 11. став (3) Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини, захтјев за приступ личној информацији може бити сачињен само од стране физичког лица на коју се исти односи, или евентуално од стране законског заступника подносиоца захтјева или од лица које је подносилац захтјева овластио у писаној форми. Ова одредба за посљедицу има евидентно оспоравање примјене члана 8. и 9. Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини, односно примјена ових одредби се своди у изразито теоретски ниво.

Закон о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини даље садржи одредбе према којим свако лице има право да његови лични подаци, који су под контролом јавног органа, буду тачни или у односу на сврху прикупљања или кориштења, да буду ажурни, комплетни и релевантни, односно да на било који други начин нису погрешни. Ове одредбе су у пуној мјери оправдане, и могуће их је схватати као извјесну допуну аналогним одредбама Закона.

3.2. Обрада личних података у медијима

Правила у Босни и Херцеговини која регулишу питање медија налажу да се јавност истинито, потпуно, непристрасно и благовремено извјештава о политичким, економским, научним, вјерским, културним, спортским и осталим догађајима у земљи и свијету, даље, да се омогући отворена и слободна дискусија о проблемима од јавног интереса са циљем обезбјеђења плурализма политичких, вјерских и других размишљања. Вијести морају бити непристрасне, независне и тачне.

С друге стране, ова правила забрањују емитовање материјала који својим садржајем изазивају етничку, вјерску или расну мржњу, нетрпеливост или дискриминацију према појединцу или групи или који би на основу разумног размишљања могли изазвати насиље, неред или немир што би могло имати утицај на извршење кривичних дјела. Даље, потребно је имати у виду опште културне норме и љубазност, те посветити пажњу заштити психолошког развоја дјетета. Изричито се забрањује емитовање било каквог материјала за који се зна да је неистинит или о којем би се, на основу здравог разума и рутинске провјере, могло закључити да је неистинит.

Откривање извора информација новинарима може наложити само суд, уколико је то неопходно како би се избјегло извршење озбиљног кривичног дјела. Свијест о овом најбоље илуструје препорука коју је Агенција добила од једног министарства да затражи од једних дневних новина информацију ко им је доставио документ тог министарства.

Правила првенствено забрањују цензуру и било какво ограничавање слободне изражавања. Медији су дужни да служе јавном интересу доприносећи слободном креирању јавног става на тај начин, што ће јавности објављивати тачне, непристрасне и објективне информације које су засноване на провјереним подацима, затим, да доприносе стабилизовању и успостављању вриједности демократије, политичког плурализма, толеранције и разумијевања, да поштују људско достојанство и основна

права других те да су отворени за различита мишљења и стајалишта, те за интерес јавности.

Иста правила дају медијима право на приступ, и то под истим условима, свим догађајима и информацијама јавног интересовања јавности, и то у складу са законом, нарочито за: информације јавних институција, службене информације које се односе на јавне институције, службене информације које се односе на активности осталих физичких и правних лица, уколико је присутан посебан интерес за објављивање тих информација, а нарочито ако се ради о стварима које угрожавају екологију, јавно здравство или јавну безбједност, културне, спортске и остале догађаје и окупљања која занимају јавност.

Наравно, с друге стране правила забрањују медијима и осталим средствима информисања (као што су то на примјер билтени, леци, плакати, аудио-видео касете, компакт дискови и сл.), да у оквиру испуњења права на слободу јавног мњења, угрожавају неприкосновено право лица на приватност. То обухвата приватни живот, породицу, стан, приватну преписку, физички и морални интегритет, достојанство, углед и част, објављивање приватних фотографија, уколико нису снимљене на јавним скуповима, као и објављивање информација које су добивене путем прислушкивања или другим незаконитим начином, односно информације које лица у повјерењу саопште адвокатима, љекарима, вјерским службеницима и другим професионалним лицима.

Јавна лица имају право на заштиту приватности са изузетком који се односи на њихов јавни живот. За јавна лица сматрају се лица која заузимају мјеста од таквог значаја и утицаја да могу бити сматрана за јавна лица, као што је обављање јавних функција у органима власти те други вршиоци јавних дужности као што су то политички лидери, спортисти, глумци итд. Недвојбено је да новинарска правила на адекватан начин штите право на приватност у погледу заштите личних података. Одредбе Закона се не односе на обраду личних података у средствима јавног информисања осим одредби о безбједности и повјерљивости као и о одговорности за штету. Заштиту права на приватност у медијима не врши Агенција већ други регулатори.

У медијима јасно треба правити разлику између чињеничне изјаве од вриједносног суда. Чињенична изјава свакако мора бити заснована на доказима, а и једно и друго мора бити добронамјерно, у супротном, то би било упитно.

3.3. Заштита тајних података и професионалне тајне

У ову категорију правних одредби првенствено спада Закон о заштити тајних података, који није потребно детаљно разматрати. Довољно је само напоменути да је предмет његовог регулисања изградња јединственог система одређивања, приступа, кориштења и заштите тајних података. За тајне податке се сматрају они подаци, који се односе на јавну безбједност, одбрану, иностране послове или обавјештајну и безбједносну дјелатност. Одредбе Закона примјењују се код спровођења Закона о заштити тајних података. Дакле, у случају да тајни податак садржи и личне податке то само оснажује и заштиту приватности. С друге стране, код института безбједносних провјера морају се поштовати основни принципи заштите личних података. Кроз инспекцијске надзоре уочене су одређене мањкавости, код безбједносних провјера у

погледу обраде личних података, те је Агенција наложила одређене управне мјере за њихово отклањање.

Једини јавни орган у Босни и Херцеговини који је изузет од примјене Закона је Обавјештајно-безбједносна агенција Босне и Херцеговине. Законом о обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине јасно је дефинисан овај изузетак као и принципи обраде података и контрола рада исте.

Професионална тајна је, као посебна вриједност, заштићена кривичним законима у Босни и Херцеговини, а иста представља податак о личном или породичном животу странака који сазнају адвокати, љекари и други здравствени радници, вјерски службеници и друга професионална лица у обављању свог занимања.

Овдје је битно осврнути се на правне норме које се односе на чување професионалне тајне код љекара. Оне су утврђене и кроз законе о заштити здравља, усвојене на нивоу Федерације Босне и Херцеговине и те Републике Српске. Ови закони прописују да су здравствени радници дужни чувати као професионалну тајну све што знају о здравственом стању пацијента. Ово се односи и на остале запослене у здравству укључујући и студенте. Свакако, потребно је још додати и да се према истом закону сви грађани морају обавјештавати о свим питањима која се тичу њиховог здравља.

Такође, закони о банкама који су усвојени на нивоу Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске садрже правне норме које се односе на чување професионалне тајне у банкарству. Ови закони прописују, да су чланови органа руководства банке и сви запослени у банци, за вријеме рада у банци, дужни информације до којих су дошли радећи у банци чувати као пословну тајну и не смију их употребити у своју личну корист, нити пружити другим лицима, осим Агенцији, укључујући контролоре и ревизоре које је она именовала и другим надлежним органима, у складу са законом. Напријед наведена дужност односи се и на период и након завршетка рада у банци, односно, након завршетка обављања одређене функције.

Закон о архивској грађи Босне и Херцеговине у овом контексту првенствено одређује, да се јавна архивска грађа у архивима даје на кориштење у службене, правне, наставне и публицистичке сврхе, у сврху научних истраживања, као и за удовољавање потреба грађана у рјешавању њихових уставних и законских права. Ови документи су доступни за кориштење тридесет година након њиховог настанка, ако захтјеви ствараоца нису другачије изражени. Јавна архивска грађа која се односи на појединачна лица (кривични предмети, судски списи, медицинска документација, лични досјеи) може се користити најкраће десет година након смрти лица или краће, ако на то пристане брачни друг, дјеца или родитељи умрлог лица. Ако је из научних или других оправданих разлога потребно кориштење горе наведене документације, она се може користити, с тим да се заштите интереси појединачних лица, тако да се подаци учине анонимним. Акт о забрани, односно о пријевременом кориштењу, доноси директор надлежног архива у складу са законским и подзаконским прописима.

IV. МЕЂУНАРОДНИ АСПЕКТИ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА

4.1. Усклађеност законодавства са међународним актима

Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине ратификовала је Конвенцију за заштиту лица с обзиром на аутоматску обраду личних података, Измјене и допуне као и Додатни протокол уз Конвенцију у вези са надзорним органом и прекограничним протоком података.

Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању, Босна и Херцеговина преузела је обавезу да усклади своје законодавство које се односи на заштиту личних података са правом Заједнице и другим европским и међународним законодавством о приватности. Овим Споразумом Босна и Херцеговина се обавезала да ће успоставити независни надзорни орган са довољно финансијских и људских потенцијала с циљем спровођења националног законодавства о заштити личних података.

Закон је у највећој мјери имплементирао одредбе поменуте Конвенције као и додатног Протокола у вези надзорних тијела и прекограничног преноса података те Измјена и допуна Конвенције које допуштају европским државама да приступе у национално законодавство Босне и Херцеговине. Такође, овим Законом су у највећој мјери преузети стандарди из Смјернице бр. 95/46 ЕЦ о заштити физичких лица у вези са обрадом личних података те са слободним протоком истих.

Може се стећи дојам да је Босна и Херцеговина, ратификацијом Конвенције као и доношењем Закона формално задовољила европске стандарде у том смислу. Међутим, то представља тек почетак обимног и захтјевног посла свих органа и институција у Босни и Херцеговини на стварној имплементацији стандарда и норми како би се обезбедило право на приватност у погледу обраде личних података.

Поред Закона, као општег прописа, и други закони регулишу обраду и заштиту личних података. Између осталог, за нас је посебно важан полицијски сектор. Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине регулисана је обрада личних података за полицијске послове. Одредбама овог Закона имплементирана је Препорука Савјета Европе о кориштењу личних података у полицијском сектору. Овим је створена формалана претпоставка за чланство у Шенгенској групи те у Европол-у. Имајући у виду чињеницу да на нижим нивоима ово рјешење није имплементирано, Агенција је кроз инспекцијске надзоре, наложила полицијским органима да иницирају доношење измјена и допуна одговарајућих закона.

Свакако да и у осталим секторима телекомуникације, здравство и сл. треба извршити хармонизацију, што ће на неки начин бити и стална обавеза, а Агенција ће преузети водећу улогу у томе.

Према Споразуму о визним олакшицама који је потписала Босна и Херцеговина, један од битних услова либерализације визног режима је адекватна заштита личних података. Сходно Споразуму и акционом плану провођења истог, Агенција је била један од носилаца активности на испуњавању обавеза које се тичу заштите личних података. Од стране експерата Европске Комисије констатовано је да је Агенција

испунила постављене услове за либерализацију визног режима, што је потврђено одлуком о либерализацији.

Дакле, поред осталих институција, Агенција је допринијела да грађани Босне и Херцеговине имају могућност путовања у земље Шенген зоне без виза. Поред вриједности које произилазе из либерализације визног режима овај процес треба посматрати искуствено и у свјетлу приступања Босне и Херцеговине Европској унији, с једном битном разликом, што ће услови и критерији бити, свакако далеко већи код Споразума о стабилизацији и придруживању.

4.2. Пракса Европског суда за људска права

Због повреде права на заштиту приватности који се гарантује чланом 8. Конвенције, Европски суд за људска права донио је велики број пресуда против држава потписница. У поменутих пресудама Суд наводи да се: „концепт приватног живота протеже на све аспекте личног идентитета, као што су име или слика неког лица. Даље, приватни живот по мишљењу Суда укључује физички и психички интегритет; намјера гаранције из члана 8. Конвенције је да осигура развој, без спољњег уплитања, личности сваког појединца у односу са другим људским бићима. С тога постоји интеракција појединца са другим, чак и у јавном контексту, која потпада под појам приватног живота.“

Бавећи се правом на заштиту приватности, Суд је у неколико наврата истакао како, „под одређеним условима, појединац има легитимна очекивања у вези заштите и поштовања његовог или њеног приватног живота, што се подразумева у случају претреса просторија или прислушкивања телефонских разговора“. Све ове пресуде могуће је подијелити у четири основне групе према заштићеном добру.

Највећи број пресуда тиче се злоупотребе података до којих су полицијски органи дошли незаконитим снимањем/прислушкивањем, претресом или читањем преписке осумњичених лица и њихових адвоката. Тако, на примјер, у предмету П.Г. и Ј.Х. против Уједињеног Краљевства, Суд се бавио питањем коришћења прислушних уређаја у стану осумњиченог и откривања личних података прегледом телефонских позива упућених из стана осумњиченог. Мада су се и подносиоци представке и представници државе слагали у ојени да прислушкивање представља уплитање у приватни живот подносилаца, њихова мишљења су се разилазила у погледу оправданости предузете активности. Наиме, представници државе су сматрали да је ово уплитање било потребно у демократском друштву ради спречавања криминала и заштите права других. Став Суда по овом питању је да: „свако прислушкивање представља повреду права на приватност, али да треба испитати да ли је то било „у складу са законом“ и „неопходно у демократском друштву“...како није било домаћег права које би регулисало употребу прислушних уређаја у вријеме у ком је активност предузета, не може се говорити о томе да је била у складу са законом, онако како тај захтјев тумачи став 2. члана 8. Конвенције. Самим тим, није неопходно посебно разматрати да ли је та активност неопходна у демократском друштву.“

Други дио представке бави се питањем права полиције да од телефонске компаније захтијева и прегледа листинг позива са броја који је регистрован на стан осумњиченог. Према мишљењу Суда, уколико се листинг прави ради израде рачуна, по

самој природи то се разликује од пресретања комуникације која је непожељна и незаконита у демократском друштву уколико није оправдана. Израз „у складу са законом“ значи да предузета мјера треба да има основ у домаћем законодавству и да то законодавство треба учинити доступним свима у складу са захтјевом владавине права. У конкретном случају, домаће право познаје праксу прављења листинга позива ради припреме телефонских рачуна, али је питање употребе, чувања и уништавања таквих информација под знаком питања. У конкретном случају, полиција је тражила податке о позивима за два конкретна дана, али не и садржај тих позива или о њиховим примаоцима. Дакле, тражени подаци и њихова употреба су били веома ограничени. С тога су предузете акције у складу са законом и оправдане са становишта спрјечавања извршења кривичних дела, не постоји повреда права из члана 8. Конвенције.

Треће питање је постављено с обзиром на коришћење прислушних средстава у полицијској станици. Разматрајући га, Суд је стао на становиште да је „приватни живот појам за који није могуће дати потпуну и исцрпну дефиницију, већ се дефинишу битни елементи приватне сфере који требају бити заштићени као што су: одређење пола, име, сексуално опредјељенје и сексуални живот, право на идентитет и лични развој, као и успостављање односа са другим живим бићима, приватне или пословне природе.“ Имајући све ово у виду, Суд налази да: „снимање подносиоачевог гласа у полицијској ћелији представља повреду права на приватност...и како не постоји законски акт домаће државе који регулише коришћење прислушних уређаја од стране полиције у полицијској станици, оваква повреда права није законита.“

Друга група пресуда тиче се одговорности државе због пропуста у заштити медицинских картона грађана и повјерљивих података који се у њима налазе. Предмет 3. против Финске вођен је због приговора подносиоца да је откривањем њене медицинске документације за вријеме кривичног поступка повријеђено њено право на заштиту приватног живота.

Како из чињеничног описа недвосмислено произилази да је поступцима домаћих власти повријеђено право на приватност подносиоце, Суд се упустио у разматрање оправданости таквог уплитања, с обзиром да је било у складу са позитивним законодавством и да је било усмјерено ка спрјечавању извршења кривичних дјела. Међутим, објављивање имена и здравственог стања подносиоце није имало неки законити циљ. Бавећи се даље овим питањем, Суд истиче како је „заштита личних података, која укључује и медицинску документацију, од суштинског значаја како би свако лице уживало права која му члан 8. Конвенције гарантује. Заштита медицинске документације је основни принцип правних система држава чланица, чиме се чува и повјерење у медицинску професију и здравствене службе у цјелини.“

Знајући колико је осјетљиво питање заражености ХИВ вирусом, заштити тог податка треба поклонити посебну пажњу. „У случају вођења кривичног поступка, неопходно је направити баланс између повјерљивости и јавног интереса.“ Домаћим је судовима остављено дискреционо право да испусте помињање имена када израђују пресуде или их објављују. С тога, Суд сматра да је објављивање имена и података из медицинског картона подносиоце повреда члана 8. Конвенције, посебно кад се има у виду „да је она изричито била против откривања такве информације јавности.“

Трећа група одлука бави се заштитом личних података који се односе на сексуални живот и опредјељење појединца. У том смислу, обавеза је сваке државе да се изврши контрола како обрађивачи података осим основних података не би тражили и оне податке који нису у складу са сврхом због које се подаци прикупљају и обрађују. Међу ове податке свакако спада изјашњење о сексуалном опредјељењу или промјени пола. У случајевима када је из неког разлога потребно сакупити и ту врсту података, на државним органима је обавеза и терет предузимања ваљане заштите прикупљених података.

У пресуди у случају Смит и Грејди против Уједињеног Краљевства наведено је како придруживање оружаним снагама не значи да се неко одрекао права која има у складу са чланом 8. Конвенције. Суд је мишљења да „истрага коју је водила војна полиција о сексуалном опредјељењу подносиоцима, укључујући разговоре с њима и са трећим лицима о њиховом сексуалном опредељењу и упражњавању истог, као и израда службеног извјештаја за њихове претпостављене представља директно уплитање у приватни живот подносиоцима.“ Како је хомосексуализам у војсци забрањен домаћим законодавством, питање усаглашености са законом је потврђено. Циљ овакве политике је да се осигура оперативна ефикасност оружаних снага, те се може прихватити да је то урађено у интересу националне безбједности и спрјечавања нереда. Суд истиче да је на домаћој држави да оцијени шта је неопходно у демократском друштву, мада је одлука у коначном на Суду који одређује да ли су постојали „посебно важни разлози“ и оправдања за таква уплитања у живот појединца.“ Начин на који је истрага вођена је био изузетно агресивног карактера и подразумијевао је интервјуисање познаника и чланова домаћинства, претрес простора за становање и заплијену писама. „Одговорна држава није пружила уверљиве доказе који оправдавају овако директно уплитање у лични живот појединца.“

И на крају, држава је одговорна и ако појединце и њихове личне податке не заштити од неовлашћене употребе од стране медија. Тако на пример, у случају Ван Хановер против Њемачке (Van Hanover v. Germany) одлуком суда СР Њемачка је била одговорна јер су њемачки таблоиди злоупотребљавали право на приступ информацијама и ради побољшања тиража користили слике и податке принцезе Каролине од Монака без њеног знања или сагласности.

Када се разматра право на израду и објављивање фотографија, направљена је разлика с обзиром да ли се фотографије односе на приватну или јавну сферу живота као и да ли су објављени садржаји намијењени само ограниченом кругу људи или су подобни за општу јавност. У наведеном случају, радило се о приватним фотографијама које нису подобне за објављивање или дистрибуцију широј јавности. „Суд подсјећа да, иако је сврха члана 8. заштита од уплитања јавне власти у приватни живот појединца то не значи да се држава треба потпуно уздржавати од било какве активности, јер уз ову обавезу уздржавања од дјеловања иде и позитивна обавеза обезбеђивања поштовања приватног живота. То значи да може бити оправдано усвајање неких мјера којима би се унаприједила ова заштита.“ Мада се право на слободу говора које је заштићено чланом 10. Конвенције такође треба поштовати, и оно укључује објављивање фотографија, треба правити разлику између идеја које се дијеле са јавности и интимних информација како би се избјегло узнемиравање и задирање у нечију приватност. Допринос који слике дају објављеном тексту је критеријум по коме се објављивање фотографија сматра оправданим.

V. РАД АГЕНЦИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ЛИЧНИХ ПОДАТАКА У БИХ

Савјет министара Босне и Херцеговине је на 32. сједници, одржаној 27. децембра 2007. године, донио Одлуку о почетку рада Агенције, а на 51. сједници, одржаној 03. јуна 2008. године, именовано директора Агенције и од тада Агенција је почела са радом.

5.1. Надлежности и овлаштења

Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини је самостална управна организација основана да би се обезбиједила заштита личних података у Босни и Херцеговини. У том смислу, чланом 40. Закона, дефинисане су и надлежности Агенције, и то:

- надгледање провођења одредби овог Закона и других закона о обради личних података;
- поступање по поднесеним приговорима носиоца података;
- подношење Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине годишњег извјештаја о заштити личних података;
- праћење услова за заштиту личних података давањем предлога за усвајање или измјену закона који се односи на обраду личних података, те давање мишљења са предлозима тих закона и старање о испитивању критеријума заштите података који проистичу из међународних споразума обавезујућих за Босну и Херцеговину.

У циљу обављања послова и задатака законодавац је Агенцији дао сљедећа овлаштења:

- путем инспекције врши надзор над испуњавањем обавеза прописаних овим законом;
- води Главни регистар;
- прима примједбе и приговоре грађана које се односе на кршење овог закона;
- доноси provedбене прописе, смјернице или друге правне акте, у складу са законом;
- налаже блокирање, брисање или уништење података, привремену или трајну забрану обраде, упозорава или опомиње контролора;
- подноси захтјев за подношење прекршајног поступка у складу са овим Законом;
- даје савјете и мишљења у вези са заштитом личних података;
- сарађује са сличним органима у другим државама;
- врши друге дужности прописане законом;
- врши надзор над изношењем личних података из Босне и Херцеговине.

Овим овлаштењима створена је реална претпоставка да се Агенција, адекватно бави заштитом личних података. Међутим, капацитети и формално правна рјешења, која произилазе из других закона доводе у питање независност Агенције у складу са европским стандардима.

5.2. Инспекцијски послови

У складу са Правилником о инспекцијском надзору у области заштите личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 51/09), донесен је Годишњи план рада инспекцијских надзора, којим су утврђени критеријуми за одређивање области које ће бити предмет инспекцијског надзора, као и области које ће бити обухваћене инспекцијским надзором.

На основу Годишњег плана рада инспекцијских надзора, донесено је осам Мјесечних планова рада за период април – децембар 2010. године, у складу с којим су извршени редовни и ревизијски инспекцијски надзори у јавним органима и правним лицима у Босни и Херцеговини. Поред редовних и ревизијских инспекцијских надзора, извршена су четири ванредна инспекцијска надзора.

Извршено је укупно 40 (четрдесет) инспекцијских надзора, од тога 15 (петнаест) редовних, 21 (двадесет један) ревизијски и 4 (четири) ванредна инспекцијска надзора.

5.2.1. Редовни инспекцијски надзори

У складу са плановима рада извршени су редовни инспекцијски надзори код следећих контролора:

- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине,
- Централна банка Босне и Херцеговине,
- Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине,
- Кантон Сарајево, ЈУ „Кантонални центар за социјални рад“,
- Центар за социјални рад Источна Илиџа,
- „ЛРЦ инжињеринг“ д.о.о. Сарајево,
- Интеса Санпаоло Банка д.д. Босна и Херцеговина, Сарајево,
- Спаркассе банка д.д. БиХ Сарајево,
- НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука,
- Нова банка а.д. Бања Лука,
- Микрокредитно друштво „Микрофин“ Бања Лука,
- Микрокредитна фондација „Партнер“ Тузла,
- Микрокредитна фондација „Сунрисе“ Сарајево,
- „Сарајево осигурање“ д.д. Сарајево,
- „Јахорина осигурање“ а.д. Пале.

Инспекцијским надзорима код контролора утврђени су недостаци који се односе на неиспуњавање обавеза прописаних Законом и другим законима које су дужни примјењивати у поступку обраде личних података. У циљу отклањања утврђених недостатака, донесена су Рјешења којим су контролорима наложене следеће управне мјере:

- да донесу пропис за провођење Закона,
- да донесу План безбједности података,
- да воде евиденције у складу са Законом ,
- да воде евиденције у складу са прописима који се односе на њихову надлежност,
- да правним прописом пропишу, успоставе и воде збирку личних података о видео-надзору са записом,

- да давање података корисницима врше у складу са Законом.

Три контролора су Агенцији уложила жалбе на Рјешење инспектора о наложеним управним мјерама, и то:

- **Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине**, чија жалба је одбијена као неоснована. Жалба се односила на наложену управну мјеру којом се налаже прекид обраде личних података у неосновано успостављеној евиденцији о стицању и престанку држављанства БиХ. Контролор води евиденцију о стицању и евиденцију о престанку држављанства БиХ, за које нема правни основ. Као правни основ за вођење предметних евиденција наведен је члан 19. Закона о држављанству БиХ („Сл.гласник БиХ“ бр: 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05 и 43/09). Цитираним чланом поменутог Закона, утврђено је да се одредбе истог односе на поступак одрицања држављанства БиХ, као једног од начина престанка држављанства БиХ, што не може бити правни основ за вођење предметних евиденција. Из наведеног произилази да контролор поступа супротно принципу обраде личних података, односно да личне податке не обрађује на правичан и законит начин.
- **„ЛРЦ инжињеринг“ д.о.о. Сарајево**, чија је жалба одбијена као неоснована. Жалба се односила на наложену управну мјеру којом се налаже прекид обраде личних података без сагласности носилаца личних података у Евиденцији „ЛРЦ база података физичких и правних лица о кредитним и некредитним задужењима“ или прибављање сагласности носилаца личних података у циљу вођења наведене збирке. Жалба се односила и на наложену управну мјеру да се давање личних података корисницима врши у складу са чланом 17. Закона.
- **Интеса Санпаоло Банка д.д. Босна и Херцеговина**, чија је жалба одбачена као изјављена од неовлаштеног лица. Жалба се односила на наложену управну мјеру којом се налаже прекид обраде личних података о политичкој изложености и функцији политички изложеног лица, као и на управну мјеру којом се налаже усклађивање сагласности клијената за обраду личних података са чланом 5. Закона.

Редовни инспекцијски надзори извршени су с циљем провјере законитости обраде личних података у јавним органима у чију надлежност спадају послови монетарних и јавних финансија, људских права и социјалне заштите. Инспекцијским надзорима код јавних органа утврђено је да се обрада личних података врши у складу са законима који регулишу обраду личних података у оквиру њихове надлежности, док се недостаци који су утврђени односе на обавезе прописане Законом.

Министарству за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине наложено је да прекине обраду личних података у Евиденцији о жртвама трговине људима коју врши без правног основа. На основу непосредног опажања инспектора, констатовано је да ово Министарство у електронском облику води Евиденцију о жртвама трговине људима а као правни основ за успостављање предметне евиденције одговорно лице навело је Правилник о заштити жртава и свједока трговине људима. Правилником о заштити странаца жртава трговине људима (“Службени гласник БиХ“ бр, 90/08, у даљем тексту: Правилник) није прописан правни основ на основу којег би ово Министарство могло вршити обраду личних података у Евиденцији о жртвама трговине људима. Наиме, Правилник у члану 3. став (1) прописује обавезну примјену правила повјерљивости у

циљу обезбјеђења заштите приватности и идентитета жртава трговине а став (2) истог члана прописује да ће Министарство безбједности БиХ успоставити евиденције личних података жртава трговине, усаглашене са законима и другим прописима о заштити личних података. Како је на основу горе наведеног утврђено да ово Министарство без правног основа води предметну евиденцију и врши обраду личних података у истој, произилази да на тај начин поступа супротно једном од принципа обраде личних података, односно, да личне податке не обрађује на правичан и законит начин. Принцип законитости уопште па и у овом случају обраде личних података не може бити задовољен на основу програма, пројеката, стратегија и сл.

Највећи дио инспекцијских надзора извршен је у приватном сектору, и то четири банке, четири микрокредитне организације и два осигуравајућа друштва. Значајан недостатак у вези обраде личних података у приватном сектору је обрада личних података у већем обиму од неопходног за испуњење одређене сврхе и обрада личних података у дужем временском периоду од оног који је неопходан за испуњење сврхе у коју су подаци прикупљени. Такођер, веома битно је нагласити да нити један од контролора код којих је извршен редован инспекцијски надзор, није испунио обавезе прописане Законом. Стога, Агенција планира у наредном периоду наставити започете активности како би се остварио напредак у области заштите личних података, а што ће бити предмет ревизијских инспекцијских надзора код истих.

Приликом инспекцијског надзора код банака, микрокредитних организација и осигуравајућих друштава, установљено је да сви обрађују личне податке на основу писмене сагласности носилаца личних података што је у складу са природом послова које обављају. Наиме, физичка лица чији подаци се обрађују од стране наведених субјеката ступају у уговорне односе са истим у складу са важећим прописима.

Изузетак од наведених је „ЛРЦ инжињеринг“ д.о.о. Сарајево који према регистрованој дјелатности врши послове обраде података, те израде и управљања базама података. У току инспекцијског надзора утврђено је да је „ЛРЦ инжињеринг“ д.о.о. Сарајево успоставио и води Евиденцију „ЛРЦ база података физичких и правних лица о кредитним и некредитним задужењима“ без сагласности физичких лица. Обзиром да „ЛРЦ инжињеринг“ д.о.о. Сарајево није доказао постојање сагласности физичких лица за обраду њихових личних података, наложено им је да прекину обраду личних података без сагласности носилаца личних података у Евиденцији „ЛРЦ бази података физичких и правних лица о кредитним и некредитним задужењима“ или прибављање сагласности носилаца личних података у циљу вођења наведене збирке. У вези са овим налогом инспектора Агенције, поднесена је жалба на Рјешење, а потом је покренут и управни спор.

5.2.2. Ревизијски инспекцијски надзори

У складу са плановима рада извршени су ревизијски инспекцијски надзори код сљедећих контролора:

- Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине,
- Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине,
- Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине,
- Министарство безбједности Босне и Херцеговине,

- Гранична полиција Босне и Херцеговине,
- Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине,
- Служба за послове са странцима,
- Полиција Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине,
- Влада Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине – Јавни регистар, Пододјелење за лична документа,
- Федерално министарство унутрашњих послова,
- Министарство унутрашњих послова Републике Српске,
- Министарство унутрашњих послова Унско-санског Кантон,
- Министарство унутрашњих послова Тузланског Кантона,
- Министарство унутрашњих послова Посавског Кантона,
- Министарство унутрашњих послова Зеничко-добојског Кантона,
- Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево,
- Министарство унутрашњих послова Средњобосанског Кантона,
- Министарство унутрашњих послова Кантона 10,
- Министарство унутрашњих послова Западнохерцеговачког Кантона,
- Министарство унутрашњих послова Херцеговачко-неретванског Кантона,
- Министарство унутрашњих послова Босанско-подрињског Кантона.

Ревизијским инспекцијским надзорима утврђено је да је остварен значајан напредак у области заштите личних података у полицијском сектору у Босни и Херцеговини. Наиме, Закон о полицијским службеницима на свим нивоима власти, осим на државном, прописује обавезу доношења прописа у циљу регулисања начина обраде личних података у службеним евиденцијама, што су полицијски органи извршили. Неколицина полицијских органа је успоставила и води службене евиденције у складу са донесеним прописом. Такођер, донесен је Закон о полицијским службеницима Републике Српске у складу са налогом Агенције.

У погледу обавеза прописаних Законом може се констатовати да је остварен напредак у смислу доношења provedбеног прописа Закона о заштити личних података и Плана безбједности личних података, предузимања активности на успостављању Евиденције о збиркама личних података, те давања личних података корисницима у складу са чланом 17. Закона.

Надаље, веома битно питање је давање података из казнене евиденције. Након ревизијских инспекцијских надзора установљено је да је ранија пракса издавања увјерења грађанима о кажњавању/некажњавању у сврху пријаве на конкурс прекинута, те се издавање увјерења врши у складу са правилном примјеном Закона о кривичном поступку, односно Кривичног закона.

Међу контролорима који су у највећој мјери остварили напредак у погледу заштите података у полицијском сектору су Федерално министарство унутрашњих послова, Министарство унутрашњих послова Републике Српске и Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево.

У погледу осталих јавних органа код којих је извршен ревизијски инспекцијски надзор, такођер се може констатовати да је остварен велики напредак на пољу заштите личних података. Министарство безбједности Босне и Херцеговине је донијело пропис

у циљу регулисања начина обраде личних података у службеним евиденцијама из члана 144. Закона о кретању и боравку странаца и азилу, тако да јавни органи који у оквиру своје надлежности примјењују наведени Закон, врше обраду личних података на законит начин.

Такођер, инициране су допуне других прописа у складу с којима се врши обрада личних података, али начин обраде није регулисан. У том смислу, Агенција је наложила допуне тих закона као што је Закон о спрјечавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога, Закон о програму заштите свједока у Босни и Херцеговини, Закон о полицијским службеницима на државном нивоу у смислу прописивања обавезе доношења инструкције о начину обраде личних података у службеним евиденцијама.

Обавезе прописане Законом такођер, су добрим дијелом испоштоване од стране јавних органа код којих је извршен ревизијски инспекцијски надзор. Од јавних органа који су остварили највећи напредак је Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине и Министарство безбједности Босне и Херцеговине.

5.2.3. Ванредни инспекцијски надзори

Извршена су четири ванредна инспекцијска надзора од којих два у оквиру поступка по приговору носилаца личних података и два по службеној дужности, и то код сљедећих контролора:

- Финансијска полиција Федерације БиХ,
- Кантонално тужилаштво Херцеговачко-неретванског кантона,
- Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање,
- „ЕРЦ ЗИПО“ д.о.о. Сарајево.

По приговору девет носилаца личних података због злоупотребе и незаконитог објављивања личних података, Агенција је у оквиру поступка по приговору, извршила два ванредна инспекцијска надзора у Финансијској полицији Федерације БиХ и Кантоналном тужилаштву Херцеговачко-неретванског кантона, те је донесено једно Мишљење и два Рјешења. Наиме, ванредни инспекцијски надзор је извршен ради утврђивања одговорности наведених контролора за објављивање, односно чињење доступним Извјештаја о почињеном кривичном дјелу који је садржавао личне податке осумњичених, а који је Финансијска полиција Федерације БиХ поднијела Кантоналном тужилаштву Херцеговачко-неретванског кантона.

Мишљење је дато подносиоцима приговора јер нису пронађени докази на основу којих би се утврдила одговорност Финансијске полиције Федерације БиХ или Кантоналног тужилаштва Херцеговачко-неретванског кантона за злоупотребу и незаконито објављивање личних података. Међутим, утврђени су недостаци који се односе на неиспуњавање обавеза прописаних Законом, те је Агенција Рјешењем према наведеним контролорима наложила отклањање недостатака.

Инспекцијским надзорима је утврђено да нити један од напријед наведених контролора код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор, није успоставио институт ревизијског поступка како би се накнадно могло утврдити ко, када, које личне податке је обрађивао и на који начин.

Друга два ванредна инспекцијска надзора извршена су по службеној дужности на основу сазнања о незаконитој обради личних података два физичка лица, чији су подаци из матичне евиденције активних осигураника неосновано дати корисницима. Индивидуална одговорност за незакониту обраду личних података није утврђена, али су утврђени недостаци у погледу испуњавања обавеза прописаних у Закону, а што је Рјешењем наложено да се отклони. Једна од обавеза контролора је да се, између осталог, успостави институт ревизијског поступка, дакле да се накнадно може утврдити ко је када и због чега обрађивао нечије личне податке.

На основу напријед наведених случајева ванредног инспекцијског надзора, може се закључити да контролори који обрађују личне податке нису упознати са одредбама и не проводе Закон. Испуњавање обавеза по Закону од стране истих, почиње тек након што Агенција својим Рјешењем наложи отклањање тих недостатака. Посљедица наведеног је недовољна афирмација заштите приватности уопштено, што ће Агенција у наредном периоду настојати да исправи.

5.2.4. Праћење извршења наложених управних мјера по свим извршеним инспекцијским надзорима

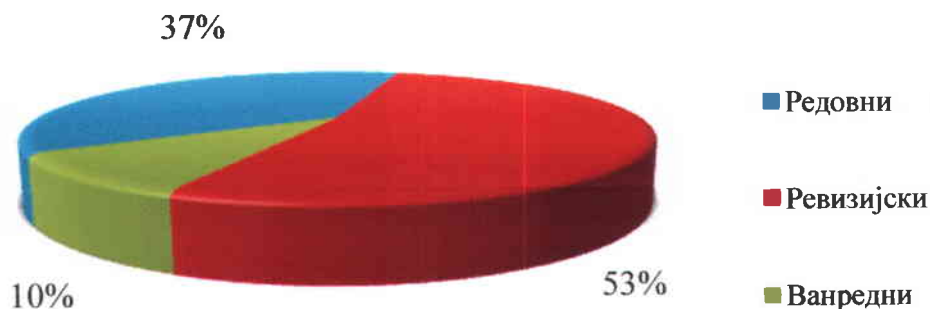
Одржано је шеснаест састанака са представницима различитих контролора у вези извршавања наложених управних мјера, и то са представницима Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине (два састанка), Министарства безбједности Босне и Херцеговине (три састанка), Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, Државне агенције за истраге и заштиту Босне и Херцеговине, Федералног Министарства унутрашњих послова (два састанка), Министарства унутрашњих послова Републике Српске, Министарства унутрашњих послова Кантона Сарајево (два састанка), Службе за послове са странцима, „Сарајево осигурање“ д.д. Сарајево и „Јахорина осигурање“ а.д. Пале.

У децембру, након извршених ревизијских инспекцијских надзора, одржан је један консултативни састанак са представницима свих контролора из полицијског сектора.

Припремљено је шест аката којим су дата мишљења на прописе донесене у циљу извршавања наложених управних мјера, а углавном се односе на Инструкцију о начину обраде личних података у евиденцијама прописаним Законом о полицијским службеницима, пропис с циљем провођења Закона о заштити личних података и План безбједности личних података, те успостављање и вођење Евиденције о збиркама личних података. Контролори за које су припремљена мишљења су: Министарство безбједности Босне и Херцеговине (два мишљења), Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине, Федерално Министарство унутрашњих послова, Министарство унутрашњих послова Кантона Сарајево, Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање.

Удовољено је осам захтјева контролора за продужење рока за извршење наложених управних мјера.

Обим инспекцијских послова у 2010. години

Упоредни подаци

ИНСПЕКЦИЈСКИ ПОСЛОВИ		
	2009. година	2010. година
<i>Укупно инспекцијских надзора</i>	21	40
<i>Редовни</i>	21	15
<i>Ревизијски</i>	0	21
<i>Ванредни</i>	0	4
<i>Жалбе на рјешења инспектора</i>	3	3

5.3. Приговори

Други важан инструмент рада Агенције јесу поступци по приговорима. Свако лице има право да поднесе приговор Агенцији када сазна или посумња да су његови лични подаци противзаконито обрађивани. Чињеница да је у извјештајном периоду поднесено двадесет девет приговора, говори о неупућености грађана о заштити личних података као права на приватност.

У складу са Правилником о поступку по приговору носиоца података у Агенцији за заштиту личних података у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ” бр. 51/09), у Агенцији је обрађено двадесет девет предмета по приговорима носилаца података.

Највећи број приговора се односио на законитост обраде јединственог матичног броја од стране јавних органа и комуналних предузећа, законитост обраде личних података на службеним веб страницама контролора, законитост обраде личних података у кривичној и оперативној евиденцији, законитост издавања извода из матичних књига, законитост обраде других личних података, те право на приступ личним подацима.

Наиме, у једанаест предмета усвојени су приговори носилаца личних података и донесена су Рјешења којима је наложено блокирање и брисање јединственог матичног броја грађана који се неосновано обрађује, блокирање и брисање личних података објављених на службеној интернет страници контролора. У предметима у којима је одлучивано по приговору носиоца личних података због издавања извода из матичних књига, обраде личних података у кривичној и оперативној евиденцији, предметни контролори упозорени су да се уздрже од незаконите обраде личних података.

Рјешења која се односе на обраду јединственог матичног броја Агенција је донијела јер је у поступку утврдила да предметни контролори немају правни основ за обраду јединственог матичног броја у складу са чланом 18. став (2) Закона о јединственом матичном броју, те да је ова обрада супротна принципу правичности и законитости који је прописан чланом 4. став (1) тачка а) Закона. Наиме, Закон о јединственом матичном броју донесен је у циљу провођења одредбе Смјернице 95/46//ЕЦ Европског парламента и Савјета о заштити појединаца у оквиру обраде личних података, те слободном току тих података, у којој је у Одјелу III. члана 8. тачка 7. прописано „Државе чланице ће одредити услове под којим се национални идентификацијски број или било која друга идентификацијска ознака опште примјене може обрађивати“. Како је јединствени матични број национални идентификацијски број у Босни и Херцеговини, његово кориштење је могуће само у складу са чланом 18. Закона о јединственом матичном броју.

Јединствени матични број је лични податак који не спада у посебну категорију личних података, али у односу на друге личне податке има посебан значај, јер се на основу њега могу сазнати друге информације о физичком лицу. Неприхватљива је пракса да јавни органи произвољно предвиђају кориштење јединственог матичног броја, што је прије свега противзаконито.

Прихваћен је приговор поднесен против Министарства унутрашњих послова Кантона Сарајево због противзаконите обраде личних података из полицијских оперативних евиденција. Наиме, оперативни подаци противзаконито су дати у поступку безбједносне провјере по Закону о заштити тајних података. Осим тога, у поступку је утврђена и неажурност у вођењу оперативне евиденције. Чињеница да се неко лице води у оперативној полицијској евиденцији не може имати никакве формално-правне штетне посљедице по то лице. Успостављању бољих стандарда и процедура у поступцима безбједносних провјера, свакако би се требало више заинтересовати Министарство безбједности Босне и Херцеговине. Надлежне институције имају право да обрађују личне податке, али на начин како је то прописано законом. Иста ствар је и код прикупљања личних података о поднесеним кривичним пријавама, односно извјештајима о почињеним кривичним дјелима, о свим дисциплинским поступцима, о изреченим казнама затвора у трајању од три мјесеца и слично, што је без икаквог значаја за безбједносну провјеру.

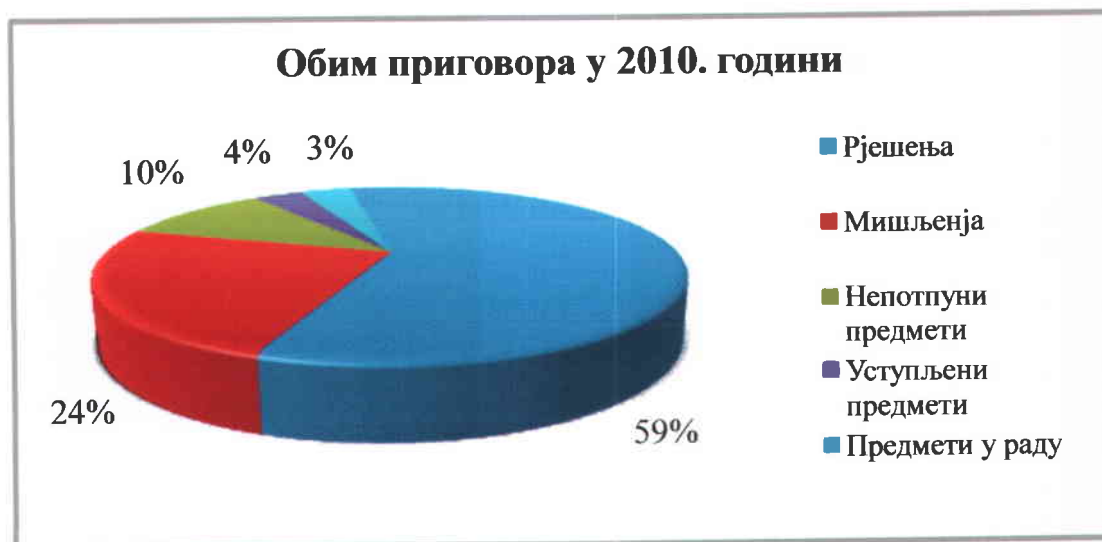
Приговори носилаца личних података који се односе на објављивање спискова с личним подацима корисника одређених права на службеној интернет страници, поднесени су против Министарства за борачка питања Кантона Сарајево, Општине Ново Сарајево, Савеза рачуновођа Федерације БиХ. Ради се о документима као што су списак корисника инвалиднина и накнада и списак добитника ратних војних признања, по кантонима у ФБиХ, односно општинама у кантонима сл. Спискови садрже личне податке корисника напријед наведених права, и то: презиме, име оца, име, датум рођења, врста примања, односно правни основ примања, категорија примања, број рјешења и датум. Релевантним законима није прописана обрада личних података корисника инвалиднина и накнада или добитника ратних војних признања, на начин да се њихови лични подаци учине доступни јавности на овакав начин. Овдје се ради о процедуралној транспарентности о којој смо више говорили у дијелу који се односи на обраду личних података у управним поступцима.

У три случаја предмет приговора је било објављивање личних података садржаних у оптужницама на службеним интернет страницама правосудних органа у Босни и Херцеговини, те је Агенција донијела рјешења којима је наложила блокирање и брисање објављених личних података. Наиме, приговори су поднесени против Суда Босне и Херцеговине, Тужилаштва Босне и Херцеговине и Тужилаштва Зеничко-добојског кантона, због објављивања оптужница и пресуда са личним подацима. У протеклој години, једна од најзначајнијих активности у области приговора је провођење поступка по приговору, у вези са објављивањем оптужница и пресуда на службеним интернет страницама тужилаштва и суда. Наиме, објављивање оптужница и пресуда са личним подацима на службеним интернет страницама тужилаштва и суда, представља задирање у приватност истих и супротно је начелу правичности и законитости обраде личних података. У складу са тим начелом, Закони о кривичном поступку у Босни и Херцеговини представљају правни основ за обраду личних података у сврху кривичног процесуирања лица. Закони о кривичном поступку дефинишу легитимни циљ државе у погледу обраде личних података, на који начин се постиже пропорционалност између јавног интереса да се процесуирају осумњичена и оптужена лица и права оптужених да заштите приватни и лични живот. Овим законима утврђена је неопходност обраде личних података која не укључује објављивање истих на службеним интернет страницама судова и тужилаштва. Наведени контролори објављивање оптужница са личним подацима су правдали принципом транспарентности. Тај разлог не може бити прихваћен јер није у складу са принципом неопходности и не имплицира ширу друштвену потребу за овим начином обраде личних података, а нарочито није пропорционалан легитимном циљу који је ван сваке сумње одређен законима о кривичном поступку. У контексту члана 8. Европске Конвенције о људским правима и основним слободама који се позива на равнотежу између права појединца и јавног интереса, наглашава се значај владавине закона у демократском друштву, а посебно спрјечавање произвољног мијешања у права из Конвенције. Иста пракса је прихваћена и у другим европским земљама које имају дужу традицију у поштивању права на приватност појединаца у погледу објављивања личних података садржаних у оптужницама. Тужилаштво БиХ је испоштвало налог Агенције и уклонило оптужнице са интернет странице. Међутим Суд БиХ још увијек није ускладио интернет страницу са мишљењем Агенције на начин да уколони пресуде или да, у складу са стандардима, изврши анонимизацију истих.

Против шест контролора поднесени су приговори носилаца личних података који су одбијени као неосновани. Контролори против којих су поднесени приговори су Министарство просвјете, знаности, културе и спорта Посавског Кантона, Министарство унутрашњих послова Унско-санског кантона – Полицијска станица Велика Кладуша, ЈП „Електропривреда БиХ“ - Зависно друштво Рудник мрког угља Какањ д.о.о., Општински суд у Зеници, ЈУ МСШ Добој Исток и Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине. У проведеним поступцима утврђено је да контролори обрађују личне податке у складу са законом којим је утврђена њихова надлежност, чиме је испоштован принцип правичности и законитости прописан чланом 4. став (1) тачка а) Закона.

У седам предмета по приговору носиоца података Агенција је дала мишљења. По оцјени Агенције радило се о предметима у којима је сврсисходније било изнијети мишљење у вези са обрадом личних података. Контролори против којих су поднесени приговори на које је Агенција дала мишљење су Окружни суд и тужилаштво у Добоју (два мишљења), Суд Босне и Херцеговине, Финансијска полиција ФБиХ (два мишљења), те два мишљења по приговорима у којима није био наведен контролор.

У четири предмета Агенција је од подносиоца приговора затражила допуну приговора због формалних недостатака у приговору. Радило се о недостацима који су спречавали даље поступање по приговору. Наиме, у два предмета није наведен контролор личних података против којег се подноси приговор, а у једном предмету није достављена пуномоћ за заступање носиоца података. У три предмета подносиоци приговора нису допунили приговор у остављеном року, чиме се сматра да су одустали од истог. У једном предмету по захтјеву за допуну приговора, приговор је допуњен и предмет је у поступку рјешавања.

Упоредни подаци

ПРИГОВОРИ		
	<i>2009. година</i>	<i>2010. година</i>
<i>Укупно приговора</i>	7	29
<i>Рјешења</i>	7	17
<i>Мишљења</i>	0	7
<i>Уступљени предмети</i>	0	1
<i>Непотпуни предмети</i>	0	3
<i>Предмети у раду</i>	0	1

5.4. Поступци Агенције по службеној дужности

Било какво сазнање да је дошло до противзаконите обраде личних података за Агенцију представља обавезу да по службеној дужности покрене поступак. С тим у вези у извјештајном периоду Агенција је покренула и провела шест поступака по службеној дужности у којима је утврђивала законитост обраде личних података. Контрола је обављена код сљедећих контролора:

- Федерално министарство за питања бораца и инвалида одбрамбено ослободилачког рата,
- Тужилаштво Брчко дистрикта Босне и Херцеговине,
- МХ „Електропривреда“ МП а.д. Требиње,
- Државна агенција за истраге и заштиту Босне и Херцеговине,
- Јавно комунално предузеће „Комуналац“ Тузла,
- Агенција за државну службу Босне и Херцеговине.

Федерално министарство за питања бораца и инвалида одбрамбено ослободилачког рата је на службеној интернет страници, објавило Списак корисника инвалиднина и накнада и Списак добитника ратних војних признања, по кантонима у ФБиХ, односно општинама у кантонима, а који су садржавали личне податке корисника одређених права. Објављивањем личних података корисника права на инвалиднину и накнаду и добитника ратних војних признања, Министарство је вршило обраду личних података супротну принципу правичности и законитости, због чега је Агенција донијела Рјешење којим налаже блокирање и брисање наведених спискова са службене интернет странице.

У поступку по службеној дужности против Тужилаштва Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, донесено је Рјешење којим се Тужилаштву налаже блокирање и брисање личних података садржаним у оптужницама објављеним на службеној

интернет страници. О законитости објављивања оптужница на интернет страницама тужилаштва говорили смо под тачком „приговори“.

Прикупљање копија личних карата и обрада личних података без правног основа било је предмет свих поступака по службеној дужности проведених код МХ „Електропривреда“ МП а.д. Требиње и Агенције за државну службу Босне и Херцеговине. Наиме, Агенција је рјешењем забранила МХ „Електропривреда“ МП а.д. Требиње да захтијева од крајњих купаца својих услуга, прилагање копије личне карте у сврху идентификације приликом подношења захтјева за издавање електроенергетске сагласности или закључивања уговора о снабдијевању електричном енергијом. Сходно принципу правичности и законитости, да би контролор могао захтјевати, односно користити копију личне карте, онда његово право, односно обавеза, да користи копију личне карте, мора бити прописана законом или прописом донесеним на основу закона.

Чланом 16. Општих услова утврђено је да истим није прописано да је приликом подношења захтјева за издавање електроенергетске сагласности за објекте крајњег купца из категорије домаћинства, потребно приложити копију личне карте крајњег купца, те је погрешно изведен закључак да се идентификација подносиоца захтјева може извршити само на основу личне карте, односно копије личне карте. Сви неопходни подаци о крајњем купцу, подносиоцу захтјева и уговорној страни, могу се утврдити увидом у личну карту носиоца података, чиме би се испунила сврха идентификације без узимања копије личне карте. Идентификација крајњег купца у смислу претходних ставова може бити извршена и на начин да се од стране лица које прима захтјев изврши увид у личну карту и упоређивањем података наведених у захтјеву са истим подацима садржаним у личној карти, те евидентирањем на захтјеву броја личне карте и органа који је исту издао. Обавеза контролора ”да обрађује личне податке само у мјери и обиму који је неопходан да би се испунила одређена сврха”, значи да контролор прикупља обим података који је одређен законом или прописом донесеним на основу закона а уколико исто није прописано онда поштивање овог принципа значи прикупљање података у минималном обиму који је неопходан да би се испунила одређена сврха.

Узимањем копије личне карте крајњих купаца крши се наведени принцип јер се сврха идентификације истих може постићи на начин да се лични подаци крајњих купаца обрађују у знатно мањој мјери и обиму тако да умјесто захтјевања копије личне карте изврши увид у личну карту. Узимањем копија личних карата од крајњих купаца у сврху идентификације истих обрађују се лични подаци у већој мјери и обиму него што је то прописано чланом 16. Општих услова, јер се на тај начин трајно документују сви подаци који се налазе на личној карти (фотографија, ЈМБ...), који нису неопходни за идентификацију подносиоца захтјева. Прикупљањем копија личних карата, у смислу заштите права на приватност, знатно се превазилази граница потребне идентификације и ствара неоправдан ризик од злоупотребе личних података.

Правни основ за предметну обраду личних података не може бити Закон о облигационим односима, јер је то општи пропис који између осталог прописује закључење уговора, када се сматра да је уговор закључен, те мане воље, међу којима је и заблуда. Постојање заблуде је основ због кога се може тражити поништење уговора ако је то битна заблуда, али се настанак исте не може избјећи кршењем другог законског прописа. У сваком случају, законом и прописом донесеним на основу закона,

није прописано да је крајњи купац дужан приложити копију личне карте у сврху издавања електроенергетске сагласности или закључења уговора о снабдијевању. Из наведеног произилази, да се копија личне карте може тражити односно користити само ако је то прописано законом којим се нормира одређена област или дјелатност.

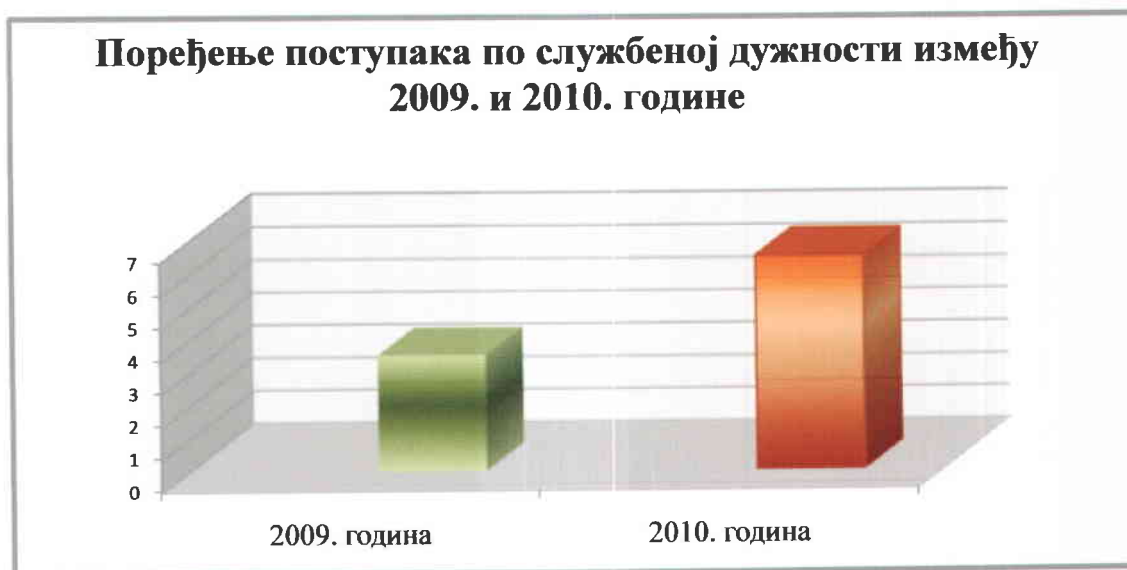
Због објављивања листи и спискова који садрже личне податке кандидата за унапређење или избор полицијских службеника, објављених на интернет страници Државне агенције за истраге и заштиту, Агенција је рјешењем наложила блокирање и брисање личних података кандидата за унапређење или избор полицијских службеника, објављених на службеној интернет страници. Један од основних принципа заштите личних података *обима и мјере* значи да контролор прикупља обим података који је одређен законом или прописом донесеним на основу закона а уколико исто није прописано онда поштивање овог принципа значи прикупљање података у минималном обиму који је неопходан да би се испунила одређена сврха. Државна агенција за истраге и заштиту у току поступка кроз своје очитовање и позивање на постојећу законску регулативу није доказала законитост поступања приликом јавне објаве личних података кандидата на својој интернет страници као ни да објављени подаци представљају потребни минимум неопходан за испуњење сврхе. Наведена обрада је супротна и принципу да је контролор обавезан да обрађује личне податке *само у временском периоду* који је неопходан да би се испунила сврха за коју су подаци прикупљени те да личне податке чува у облику који дозвољава да се носиоци података *идентификују* не дуже но што је то потребно за сврху у коју се подаци прикупљају или даље обрађују. Увидом у објављене спискове на интернет страници Државне агенције за истраге и заштиту, утврђено је да је коначни списак номинованих кандидата по организационим јединицама за запошљавање полицијских службеника у Државној агенцији за истраге и заштиту од 15.05.2009. године био доступан путем интернета дана 27.10.2010. године. Државна агенција за истраге и заштиту је јавним објављивањем личних података кандидата омогућила несметан приступ и учинила их доступним широј јавности те на тај начин омогућила евентуалну злоупотребу истих, супротно законима и подзаконским прописима.

Агенцији за државну службу Босне и Херцеговине је забрањено да обрађује личне податке запослених у институцијама Босне и Херцеговине кроз Информациони систем за управљање људским ресурсима у институцијама Босне и Херцеговине БХ-ХРМИС, на који начин би се основала једна интегрална база података у коју би се похрањивали подаци о државним службеницима и запосленицима институција Босне и Херцеговине. Такођер, наложено је и уништавање прикупљених података. Наведено је наложено прије свега због непостојања правног основа за обраду личних података на наведени начин. Осим тога предметна обрада је у супротности са другим принципима обраде личних података као што је сврха, обим и сл.. Наиме, предвиђено је да се прикупљају подаци као што је религија, војна специјалност, војно звање, чланство у синдикатима, боловање, дијагноза и сл. Овај предмет има додатну забрињавајућу димензију која се очитује кроз чињеницу да су у успостављању предметне базе учествовале све или скоро све институције Босне и Херцеговине, а финансијску подршку дала је Европска комисија. Прва и основна ствар коју треба ријешити код било које активности јавних органа, па тако и обраде личних података, јесте питање правног основа.

Јавном комуналном предузећу „Комуналац“ Тузла наложено је блокирање и брисање личног податка – јединственог матичног броја корисника услуга, у сврху закључивања уговора о пружању услуга одвоза и депоновања смећа путем службене интернет странице. У проведеном поступку је утврђено да закони (Закон о комуналним дјелатностима и Закон о облигационим односима) не прописују јединствени матични број као битни елемент неопходан за закључење уговора те је његово прикупљање у ову сврху противзаконито с једне стране а његово објављивање путем службене интернет странице, с друге стране, такође представља обраду истог супротно начелу правичности и законитости.

Упоредивање података

ПОСТУПЦИ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ		
	2009. година	2010. година
Укупно поступака по службеној дужности	3	6

5.5. Управни спорови

Против коначних рјешења Агенције, покренуто је пет управних спорова, и то три од стране контролора, један од стране носиоца личних података и један од стране заинтересованог лица.

Контролори који су покренули управни спор против коначних рјешења Агенције су „ЛРЦ“ инжињеринг д.о.о. Сарајево (два управна спора) и Општина Маглај.

„ЛРЦ“ инжињеринг д.о.о. Сарајево је покренуо управни спор против рјешења Агенције којим је наложено да прекине обраду личних података у Евиденцији ЛРЦ бази података физичких и правних лица о кредитним и некредитним задужењима које

обрађује без сагласности носилаца личних података и исте уништи или да прибави сагласности носилаца личних података у циљу вођења предметне евиденције, те да давање личних података корисницима врши у складу са чланом 17. Закона. Други управни спор од стране „ЛРЦ“ инжињеринг д.о.о. Сарајево, покренут је против рјешења Агенције којим је као неоснован одбијен захтјев за одгоду извршења напријед наведеног рјешења . У овом управном спору Суд Босне и Херцеговине је донио пресуду којом се одбија тужба „ЛРЦ“ инжињеринг д.о.о. Сарајево.

Трећи управни спор покренула је Општина Маглај против рјешења Агенције којим је усвојен приговор носилаца личних података у погледу незаконитог издавања извода из матичних књига од стране Општине Маглај. Против наведеног рјешења Агенције, покренут је управни спор и од стране заинтересованог лица у истој правној ствари.

Физичко лице је покренуло управни спор против рјешења Агенције којим је његов приговор поднесен против предсједника школског одбора О.Ш. “Младен Стојановић”-Љубија, општина Приједор, због неовлаштеност приступа, противзаконитог преузимања, умножавања и дистрибуције личне документације, одбијен као неоснован.

Упоредни подаци

УПРАВНИ СПОРОВИ		
	<i>2009. година</i>	<i>2010. година</i>
<i>Укупно судских спорова</i>	3	5
<i>Управни спор покренут од контролора</i>	2	3
<i>Управни спор покренут од</i>	1	1

<i>физичког лица</i>		
<i>Управни спор покренут од заинтересованог лица</i>	0	1

5.6. Мишљења

Обрађено је осамдесет девет предмета по захтјевима за давање мишљења од стране јавних органа, те правних и физичких лица, од чега је јавним органима дато четрдесет седам стручних мишљења, правним лицима четрнаест стручних мишљења и физичким лицима двадесет осам стручних мишљења у вези са заштитом личних података.

Највећи број мишљења, Агенција је дала у вези са сљедећим питањима обраде личних података:

- Појам личног податка,
- Правни основ за обраду личних података,
- Давање личних података кориснику и пријенос личних података у иностранство,
- Обрада јединственог матичног броја,
- Обрада личних података у научне, статистичке и маркетиншке сврхе,
- Обрада личних података у извршном и кривичном поступку,
- Обрада личних података у кривичној евиденцији и тражење увјерења о некажњавању,
- Кориштење копије личних докумената (личне карте, пасоша и пријаве пребивалишта/боравишта),
- Обрада биометријских података као посебне категорије личних података,
- Обрада личних података видео надзором и видео контролом,
- Објављивање личних података на службеним веб страницама.

Закон је прописао основне принципе обраде личних података које морају поштовати сви контролори који обрађују личне податке. С тим у вези, потребно је нагласити да контролори често захтијевају од грађана да им доставе копију личне карте, путне исправе или пријаву пребивалишта/боравишта у различите сврхе. Међутим, услови обраде личних података кориштењем личне карте, путне исправе или пријаве пребивалишта/боравишта прописани су Законом о личној карти, Законом о путним исправама и Законом о пребивалишту и боравишту држављана Босне и Херцеговине. Тако да је свака обрада личних података прикупљањем копије личних докумената супротна принципима који су утврђени Законом о заштити личних података, односно, принципу обраде личних података на правичан и законит начин, те обради личних података само у мјери и обиму који је неопходан да би се испунила одређена сврха.

Када је у питању давање мишљења у погледу правног основа за обраду личних података јавним органима, уочен је недостатак непостојања прописа који представљају правни основ за обраду личних података. Наиме, јавни органи се врло често позивају на одлуке Савјета министара БиХ или на опште одредбе закона као што је Закон о управи. Агенција је у својим мишљењима истицала да опште одредбе не могу бити правни основ за обраду личних података, те да само конкретне одредбе материјалних закона могу представљати ваљан правни основ за обраду личних података, у смислу начела

правичности и законитости. О каквом се односу и стању ради говори чињеница да се поједини позивају и на Устав Босне и Херцеговине.

Овом приликом подсећамо да је у том циљу у протеклом периоду Агенција предузела активности у складу са својом надлежношћу за превазилажење овог проблема. У 2009. години Агенција је Савјету министара БиХ поднијела приједлог иницијативе за допуну члана 31. Пословника о раду Савјета министара БиХ, који је имао за циљ прописивање обавезног прибављања мишљења Агенције у припреми приједлога закона и других прописа, јер је Законом о заштити личних података прописана надлежност Агенције за давање мишљења на приједлоге закона и старање о испуњавању критерија о заштити личних података који проистичу из међународних прописа за Босну и Херцеговину. Такођер, обезбиједило би се и системски испуњење једне од предузетих обавеза БиХ из Споразума о стабилизацији и придруживању а који се тичу заштите личних података.

Да садашње рјешење није добро говоре и два негативна мишљења на одлуке које је донио Савјет министара БиХ. Ради се о одлукама којима је прописана обрада личних података на начин да се врши објава листе корисника права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла на огласним таблама и интернет страницама институција БиХ као и објављивањем рјешења о исплати новчане награде са личним подацима корисника на огласној табли и интернет страници институције.

Наиме, Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ, прописано је начело транспарентности. У смислу овог начела, припадајућа основна плата за свако поједино радно мјесто мора бити објављена у "Службеном гласнику БиХ". Под овим се начелом такођер подразумијева тежња реформе политике плата у јавном сектору да основна плата и награде обухватају што је могуће већи постотак укупних примања запосленика. Из наведеног произилази, да Закон под начелом транспарентности подразумијева потребу одређивања висине плате, топлог obroка, регреса и других накнада и награда које имају упослени у институцијама БиХ, те у ту сврху су донесени и подзаконски акти којима се детаљније дефинишу наведена права. Међутим, Закон под начелом транспарентности не подразумијева објављивање личних података који су у непосредној вези са одређеним примањима по основу горе наведених права. Наиме, са аспекта заштите личних података, Закон не садржи правни основ за објављивање личних примања по основу рада у институцијама БиХ, односно није прописао обраду личних података на наведени начин а у сврху остваривања начела транспарентности.

Надаље, чланом 15. Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине, прописано је, „Лични подаци запослених не могу се прикупљати, обрађивати, користити или достављати трећим лицима, осим ако је то одређено законом или ако је то потребно ради остваривања права и обавеза из радног односа“. Сходно наведеном, да би се могла вршити обрада личних података на начин да се објаве лични подаци корисника новчане накнаде, на огласним таблама и интернет страницама институција Босне и Херцеговине, нужно је да закон пропише наведену обавезу, а не пропис ниже правне снаге од закона. С друге стране, у конкретном случају, таква законска одредба била би у супротности са Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама. Такођер, обрада личних података на горе наведени начин није потребна ради остваривања права и обавеза из радног односа.

Закон о платама у институцијама БиХ даје овлаштење и обавезу Савјету министара БиХ да подзаконским актом пропише оквирне критерије за додјелу новчане награде, а да руководиоци институција БиХ донесу унутрашњи акт којим ће поближе прописати критерије, мјерила учинка и поступак остваривања новчане награде. Сходно наведеном, законодавац није оставио могућност да се овим подзаконским актом пропише обрада личних података на начин да се објаве лични подаци корисника новчане награде на огласним таблама и интернет страницама у сврху остваривања наведеног права. Међутим, у складу са овим Законом руководиоци институције БиХ може унутрашњим актом поближе уредити критерије, мјерила учинка и поступак остваривања новчане награде, те може прописати да се рјешење о новчаној награди објављује на огласној табли институције БиХ у сврху мотивације запослених, што је и основни циљ новчане награде. Наиме, објављивање рјешења о новчаној награди на огласној табли институције БиХ, не би било супротно Закону, а престављало би провођење принципа правичности, јер то може да утиче на мотивацију других запослених да постижу боље резултате у своме раду, у циљу добијања новчане награде. Овим би се на адекватан начин ускладили јавни интерес и заштита права на приватност у погледу обраде личних података.

Иста је ствар и у вези објављивања на интернет страници институција „Листе корисника права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла“, што није у складу са чланом 41. став (2). Закона, којим је прописано, „Савјет министара ће на приједлог Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине подзаконским актом поближе уредити право на остваривање накнада за превоз на посао и превоз с посла у институцијама Босне и Херцеговине“. Наиме, Закон је прописао да ће се подзаконским актом поближе уредити право на остваривање накнада за превоз на посао и превоз с посла у институцијама БиХ. Међутим, Закон није оставио могућност да се подзаконским актом пропише обрада личних података на начин да се објаве лични подаци корисника на огласним таблама и интернет страницама у сврху остваривања наведеног права. Уствари, законска норма да се подзаконским актом регулише право на остваривање накнаде за превоз на посао и превоз с посла је основ и сврха за обраду личних података који се врше у поступку остваривања тог права, те за исто није потребно објављивање листе корисника права нити на огласним таблама нити на интернет страницама институције. У вези са наведеним, обрада личних података на начин да се објављују листе корисника права на накнаду за превоз на посао и превоз с посла на огласним таблама и интернет страницама институција БиХ, није у складу са једним од основних принципа Закона о заштити личних података, којим је прописано да је контролор обавезан да личне податке обрађује само у мјери и обиму који је неопходан за испуњење одређене сврхе.

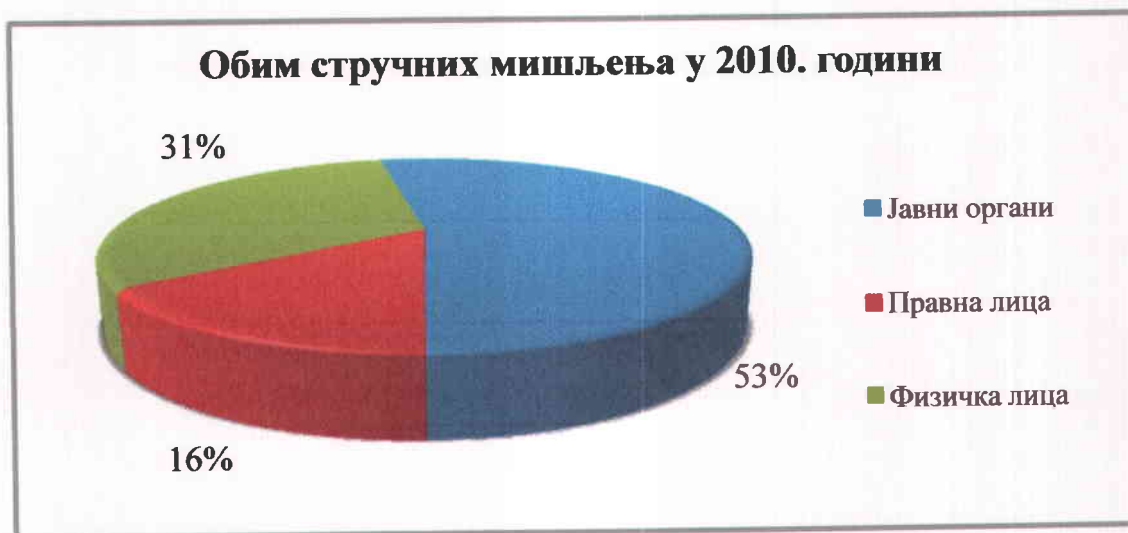
Законита транспарентност и јавност рада институција БиХ према широј јавности у вези са наведеним подацима, може се остварити на основу Закона о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини. Наиме, у случају захтјева физичког или правног лица за приступ наведеним информацијама, надлежни јавни орган који има контролу над траженим информацијама дужан је да проведе поступак у складу са Законом о слободи приступа информацијама у Босни и Херцеговини, те донесе одлуку о достављању или не достављању тражених информација.

Подсјећамо да је чланом 8. Европске конвенције о људским правима и основном слободама, која се директно примјењује у Босни и Херцеговини и има снагу изнад било

којег домаћег закона прописано право на поштивање приватног и породичног живота. У ставу 2. истог члана прописано „ Јавна власт се не мијеша у уживање овог права, осим ако је такво мијешање предвиђено законом, и ако је то нужна мјера у демократском друштву, у интересу националне безбједности , јавне безбједности и добробити земље, спречавања нереда или спречавање злочина, заштите здравља и морала, или заштите права и слобода других“. Наведена одредба је императивна, те предвиђа да се јавна власт може мијешати у уживање овога права само ако је то предвиђено законом и ако је то нужна мјера у демократском друштву. Сходно наведеном, да би јавна власт могла обрађивати личне податке, који се сматрају као кључ заштите права на приватност, потребно је да је такво овлаштење прописано законом, а не прописом ниже правне снаге и да је то нужна мјера у демократском друштву.

С тим у вези Агенција је предложила Савјету министара БиХ да усклади предметне одлуке на напријед наведени начин.

Институт мишљења, у не малом броју случајева, се злоупотребљава од стране јавних органа на начин да исти и прије него што се упусте у рјешавање одређених ствари, у вези обраде и заштите личних података, траже мишљење од Агенције. Захтјеви за мишљење иду у смислу да ли тај контролор може дати личне податке које обрађује, што је свакако за Агенцију неприхватљиво из простог разлога јер је исто неспојиво са њеном надлежношћу.

Упоредни подаци

СТРУЧНА МИШЉЕЊА		
	<i>2009. година</i>	<i>2010. година</i>
<i>Укупно стручних мишљења</i>	22	89

Јавним органима	14	47
Правним лицима	6	14
Физичким лицима	2	28

5.7 Главни регистар

На основу члана 14. Закона, Главни регистар представља електронску евиденцију основних података о збиркама које воде контролори и има за циљ да носиоце података информише које личне податке контролори могу прикупљати и на други начин обрађивати. Ове информације Агенција обједињава и објављује, на који начин и настаје Главни регистар. У протеклој години, уз помоћ колега из Савезне канцеларије за заштиту личних података Саксоније, СР Њемачка, успостављен је Главни регистар и тестиран рад истог.

Проведене су још сљедеће активности:

- Припремљен материјал, језичке датотеке потребне за функционисање Главног регистра за босански, српски и хрватски језик,
- Обављени разговори са Интернет сервис провајдер-ом и извршене потребне активности за хостирање базе Главног регистра.

The screenshot shows the website of the Agency for Protection of Personal Data in Bosnia and Herzegovina. The page title is "Agencija za zaštitu ličnih / osobnih podataka u Bosni i Hercegovini" and "Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини". The search results are displayed in a table with columns for "naziv" (name), "svrha" (purpose), and "stvarno mjesto obrade" (actual place of processing). The results include:

ured za obradu podataka / naziv	svrha	stvarno mjesto obrade
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH Evidencija o ranijim korisnicima pomoći u obnovi u svrhu povratka u BiH	Provjera u svrhu sprečavanja višestrukog korišćenja pomoći za obnovu i povratak.	
Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH Evidencija podnesenih pojedinačnih i grupnih predstavi	Uspostavljanje baze podataka o broju podnesenih pojedinačnih i grupnih predstavi i oblicima kršenja ljudskih prava.	
NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka Kadrovska evidencija	Svrha obrade podataka je izvršavanje kadrovske funkcije u NLB Razvojnoj banci a.d. Banja Luka i ostvarivanje prava iz radnog odnosa. Lične podatke o nosiocima ličnih podataka iz tačke 9. Banka upotrebljava u ručnim evidencijama i Integralnom Bankarskom Informacionom Sistemu ABACUS.	

Регистрација контролора је обавеза контролора да прије успостављања збирке личних података доставе Агенцији обавијест о намјераваном успостављању збирке личних података са информацијама о збирци личних података прописаним чланом 13.

Закона. Начин реализације ове обавезе разрађен је Правилником о начину вођења и обрасту евиденције о збиркама личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 52/09).

Након пријема обавијести, Агенција провјерава радње обраде које би могле довести до повреде права носиоца личних података. Начин провјере је прописан Инструкцијом о начину провјере обраде личних података прије успостављања збирке личних података („Службени гласник БиХ“ бр. 76/09).

Укупно двадесет седам контролора доставило је Агенцији Евиденције о збиркама личних података, од чега је седамнаест јавних органа извршило прво пријављивање збирки личних података, те једанаест правних лица доставило обавијести о намјераваном успостављању збирке личних података.

Јавни органи који су доставивши Евиденцију о збирци личних података извршили прво пријављивање збирки личних података су: Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине, Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине, Министарство иностраних послова Босне и Херцеговине, Влада Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине – Јавни регистар, Пододјелење за лична документа, Федерални завод за пензијско и инвалидско осигурање, Федерално министарство унутрашњих послова, те кантонална министарства унутрашњих послова.

На основу достављених обавијести о намјераваном успостављању и првом пријављивању збирки личних података, регистровано је четрнаест контролора који обрађују податке у педесет четири збирке личних података, а то су:

– Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине	8 збирки личних података
– Федерално министарство унутрашњих послова	22 збирке личних података
– „Арцерол Митал“ д.о.о. Зеница	3 збирке личних података
– АЦ „Нешковић“ д.о.о. Бјељина	1 збирка личних података
– „Берлијета“ д.о.о. Високо	1 збирка личних података
– „Царе директ“ д.о.о. Сарајево	1 збирка личних података
– „Еуро сервис“ д.о.о. Ливно	1 збирка личних података
– „Греу ворлдвиде“ д.о.о. Сарајево	1 збирка личних података
– „ЈТ Интернационал“ а.д. Сента Србија, представништво у БиХ	1 збирка личних података
– „Меркур БХ осигурање“ д.д. Сарајево	1 збирка личних података
– „НЛБ Развојна банка“ а.д. Бања Лука	5 збирки личних података
– „Нова банка“ а.д. Бања Лука	3 збирке личних података

Такође, Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини је регистровала пет збирки личних података које води у оквиру своје надлежности.

Регистрација контролора не значи да је обрада личних података коју исти врше законита, него да су испуњене обавезе на које су дужни у складу са Законом у погледу пријављивања информација из евиденције о збиркама личних података. Самом регистрацијом није искључена могућност да Агенција на основу приговора носиоца личних података, путем инспекцијског надзора или по службеној дужности провјерава законитост обраде личних података. Путем службене интернет странице Агенције упућен је позив свим контролорима да Агенцији доставе евиденције о збиркама личних података које воде.

5.8. Међународна сарадња

Без међународне сарадње нема, нити може бити, добре и ефикасне заштите личних података, тако да је Агенција неминовно упућена на међународну сарадњу. Учешће на конференцијама, раду разних тијела, пренос података у иностранство, размјена искустава, обуке, само су неке од тих активности. С друге стране, без адекватне заштите личних података нема међународне сарадње у многим секторима о чему најбоље говоре одредбе међународних споразума. Поред изразито ограничених капацитета, (број службеника и расположивих финансијских средстава), учињен је велики напредак и у том дијелу.

Сарадња на међународном плану је остварена и кроз учешће Агенције на радионици под називом “Руковођење случајевима” која је одржана у Бриселу у периоду 18. и 19.03.2010.године.

Босна и Херцеговина је ратификовала Конвенцију о полицијској сарадњи за Југоисточну Европу („Службени гласник БиХ“ бр. 4/07). Поред Босне и Херцеговине, Конвенцију су ратификовале Албанија, Македонија, Молдавија, Румунија, Србија и Црна Гора. Конвенција у члану 31. специфицира услове потребне за размјену података и информација између земаља чланица Конвенције. Дакле, у оквиру Конвенције није могућа размјена информација која укључује личне податке без претходног испуњавања одредби из члана 31. Конвенције. У том контексту службеник Агенције, учествовао је на првом састанку ад хоц радне групе о заштити података у Љубљани, која је основана одлуком Комитета министара Конвенције о полицијској сарадњи земаља југоисточне Европе. Такођер, одлуком Савјета Конвенције основана је ад хоц радна група за заштиту података у коју је именован представник Агенције ради учешћа у раду исте. Задаци радне групе су извршавање заједничких процјена и надгледање поштивања одредби Конвенције. Дакле, све земље чланице Конвенције путем свог представника, процјењиват ће стање и напредак других чланица у погледу заштите података у полицијском сектору. Тек након позитивних оцјена, може се вршити размјена информација које укључују личне податке, са неком од земаља потписница.

Од стране Чешког канцеларије за заштиту личних података у Прагу је организована конференција под називом „Прољетна конференција“ на којој је Агенција имала свог представника.

Значајно је присуство Агенције 22. састанку Бироа Савјетодавног комитета Савјета Европе за Конвенцију о заштити појединаца у вези са аутоматском обрадом личних података одржаном у Страсбургу. Иако Агенција нема право учешћа у гласању на састанцима Бироа, присуство представника Агенције је значајно јер се на истом расправљало о правним празнинама ове Конвенције насталих као резултат технолошких развоја, Препоруци у вези са употребом личних података у полицијском сектору, као и Препоруци у вези са употребом личних података кориштених у сврху запошљавања.

Такође, значајно је истаћи присуство Агенције радионици на тему приговори, односно жалбе у свим фазама поступка, одржаној у Манчестеру у периоду од 20. до 21.09.2010. године, којој су присуствовали представници европских националних органа за заштиту личних података. Предмет ове радионице су приговори и жалбе носилаца личних података у погледу законитости обраде њихових личних података, односно поступак по приговору и жалби. Значај присуства на радионици се огледа у чињеници што се на истој дискутовало о конкретним, стварним случајевима из праксе појединих земаља, као и рјешењима тих случајева. На овај начин Агенција се једним дијелом упознала са радом европских земаља који имају много дужу праксу у погледу обраде личних података.

5.9. Јавност рада и сарадња Агенције

Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини надгледа провођење Закона а исти извршавају контролори, односно, обрађивачи, они који обрађују личне податке. Самим тим без добре сарадње са јавним органима заштита личних података била би упитна. Агенција је сарадњу са јавним органима препознала и као ефикасну могућност имплементације Закона, те ће у том смислу успоставити и развити и будућу сарадњу са истим. У извјештајном периоду Агенција је остварила контакт и добру сарадњу са свим јавним органима који су били предмет планираних надзора, а посебно са полицијским тијелима.

Од највећег је значаја да сви јавни органи изврше своју законску обавезу доношења подзаконских прописа те плана безбједности личних података, те да успоставе најбоље праксе и процедуре у обради личних података. С тим у вези и у наредном периоду јавни сектор ће имати приоритет у односу на приватни сектор. Цијенимо да је далеко штетније и неприхватљивије да јавни органи крше принципе обраде личних података у односу на приватни сектор који је такође веома важан.

У извјештајном периоду државни службеници Агенције учествовали су на конференцијама, форумима и радним састанцима који се тичу заштите личних података у различитим секторима као што је правосуђе, полиција, телекомуникације, електропривреда, банкарство, микрокредитне организације. Конкретно у извјештајном периоду службеници Агенције су учествовали на радним састанцима који се тичу заштите личних података у различитим секторима, и то:

- Са преставницима Електропривреде БиХ у вези са креирањем интерне шифре купаца,
- Са преставницима Суда БиХ, у вези са обрадом личних података из оптужница и пресуда на службеној интернет страници,
- Са представницима Микрокредитне фондације ЛОК у вези са допуном обавијести о збирци личних података клијената МКФ ЛОК,
- У раду Радне групе ВСТВ за рјешавање заосталих комуналних предмета,
- На IX Савјетовању из кривично правне области у организацији Удружења судија ФБиХ,
- Са представником Уни-Цредит банке ради консултација о поступању контролора у складу са Законом,
- Учешће на Конференцији у организацији Полицијске мисије ЕУ у БиХ, у вези са обрадом личних података у саопштењима за јавност која се објављују од стране тужилаштва и полицијских агенција у средствима јавног информисања и на службеним интернет страницама,
- На Фрауд форуму организованом од стране Удружења банака БиХ, у вези са примјеном Закона у банкарском сектору,
- Са службеницима Дирекције за координацију полицијских тијела Босне и Херцеговине у вези са примјеном Закона,
- На састанку одржаном у Регулаторној агенцији за комуникације БиХ, у вези са надлежностима у области телекомуникација.

По први пут у Босни и Херцеговини, поводом обиљежавања Дана заштите података 28. јануара, дана 27.01.2010. године, организована је Пресс конференција у просторијама Агенције за заштиту личних података у БиХ. Припремљен је информативни летак о Агенцији за заштиту личних података у БиХ и основним правима носиоца података. Дио активности Агенције поводом обиљежавања Дана заштите података реализован је кроз дистрибуцију летакa у три дневне новине. Такође, с циљем јачања свијести грађана о заштити личних података, у новембру 2010. године извршена је дистрибуција 34.500 информативних летакa у 52 општине у Босни и Херцеговини.

Интернет страница Агенције www.azlp.gov.ba је у извјештајном периоду допуњавана новим садржајем, а у циљу боље информисаности грађана са правом на заштиту личних података, те свим актуелним дешавањима у Агенцији. У том смислу, на интернет страници Агенције су објављене двије публикације Агенције „Заштита права на приватност и видео-надзор“ и „Директни маркетинг“. Наведене теме су обрађене из разлога што у Босни и Херцеговини, с једне стране, не постоји законска регулатива о обради личних података путем видео-надзора и директног маркетинга, а с друге стране, због све присутнијег слања порука путем директног маркетинга и увођења видео надзора. Управо због убрзаног развоја технологије долази до све чешће употребе система видео-надзора од стране различитих контролора, без правног основа, претходно одређене сврхе и јасне представе о томе да ли је постављање овог система у складу са законом. Директни маркетинг је нужна посљедица економских активности у садашњем времену. У настојању да се приближе одређеним групама људи и продају или промовишу своје производе, профитне и непрофитне организације, као и политичке странке, обрађују личне податке грађана потенцијалних корисника својих производа.

Сачињено је осам саопштења за јавност о важним догађајима и питањима од значаја за Агенцију и заштиту личних података, од којих је пет објављено на службеној интернет страници Агенције. Такође, остварена је добра сарадња са медијима, која ће се наредном периоду развијати на обострано задовољство.

5.10. Буџет, рачуноводствено-материјални послови

Чланом 36. Закона прописано је да ће се средства потребна за финансирање рада Агенције обезбједити из буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине. За потребе Агенције одобрена су буџетска средства, за 2010 годину, у износу од **1.298.000,00 КМ**.

Према подацима у извјештајном периоду од **01.01.-31.12.10.год.** расположиво стање средстава по основу текућих и капиталних издатака износи:

Ред.б р.	Врста расхода	Економ. код	Одобрено за 2010 годину	Одобрено за 12 мјесеци	Утрошено 01. - 12.	Разлика- Располо ж. средства
	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ		1.123.000	1.123.000	892.678	230.322
1	бруто плате и накнаде	6111	574.000	574.000	471.430	102.570
2	накнаде трошкова запослених	6112	133.200	133.200	88.404	44.796
3	путни трошкови	6131	66.000	66.000	19.397	46.603
4	издаци телефонских и поштанских услуга	6132	22.000	22.000	20.923	1.077
5	издаци за енергију и комуналне услуге	6133	0	0	0	0
6	набавке материјала	6134	38.000	38.000	28.244	9.756
7	издаци за услуге превоза и горива	6135	21.000	21.000	8.243	12.757
8	унајмљивање имовине и опреме	6136	130.000	130.000	128.466	1.534
9	издаци за текуће одржавање	6137	16.800	16.800	16.616	184
10	издаци за осигурање и банкарске услуге	6138	10.000	10.000	4.106	5.894
11	уговорене услуге	6139	112.000	112.000	106.849	5.151
	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	8213	175.000	175.000	168.024	6.976
	УКУПНО		1.298.000	1.298.000	1.060.702	237.298

Са 31.12.2010 године у Агенцији су остварени расходи од 1.060.702,00 КМ што у односу на план износи 81,72% извршења буџета.

У циљу законите и што боље реализације буџета Агенција је провела и слиједеће активности:

- сачињен је Документ оквирног буџета Агенције за период од 2011. до 2013. године
- сачињен је и достављен финансијски извјештај о извршењу буџета Агенције који обухвата израду кварталних и полугодишњег извјештаја о извршењу буџета Агенције за 2010. год. и годишњег извјештаја о извршењу буџета за 2009.год и његову доставу Министарству финансија и трезора БиХ
- сачињена су и достављена два захтјева за реструктурирање расхода буџета, сходно обавијести везаној за реструктурирање и/или прерасподјелу расхода за 2010. год. и у оквиру укупног износа одобреног у буџету
- сачињен и достављен захтјев за додјелу средстава из буџета за 2011. годину.

За потребе Агенције обезбијеђено је, под закуп, 366 квадратних метара канцеларијског простора у улици Вилсоново шеталиште број 10. објекат «Шумапројект». Такође, Агенција има на располагању три службена возила.

Све приспјеле фактуре су унијете у КУФ, извршено је њихово евидентирање у одговарајуће обрасце и достављене Сектору за трезорско пословање на унос у ИСФУ систем. Обављани су и други неходни послови везани за материјално – финансијско пословање који обухватају: вођење помоћних евиденција, праћење реализације потписаних уговора, праћење утрошака средстава за текуће и капиталне издатке, сачињавање и достављање мјесечних извјештаја о раду, итд.

У складу са планом Јавних набавки и расположивим стањем буџета, Агенција је током 2010. године, поштујући законске процедуре, покренула и провела потребне набавке. О свим набавкама донесена је одлука о набавци, редовно су ишли извјештаји према Агенцији за јавне набавке БиХ и затражена су мишљења од Правобранилаштва БиХ.

Према мишљењу Канцеларије за ревизију институција БиХ за 2009. годину, финансијско пословање Агенције приказано је фер и истинито и у свим материјално финансијским аспектима је у складу са важећим законима. Такође, и извјештај о претходној ревизији за једанаест мјесеци 2010. године Канцеларије за ревизију институција БиХ приказује позитивно пословање рада Агенције у свим аспектима.

5.11. Нормативни послови

У протеклој години Агенција је покренула иницијативу за измјене и допуне три закона која су врло битна за бољу заштиту личних података, правилно функционисање и утврђивање независног положаја Агенције. Ради се о Закону о заштити личних података, Закону о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине и Закону о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине.

Агенција је покренула поступак измјена и допуна Закона о заштити личних података, ради усклађивања истог са Смјерницом 95/46 у терминолошком и суштинском

смислу. Наиме, Босна и Херцеговина је ратификовала 108. Конвенцију Савјета Европе и Додатни протокол („Службени гласник БиХ“ бр. 7/04) као и члан 79. Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском заједницом („Службени гласник БиХ-међународни уговори“, бр. 10/08), који захтјевају успостављање „Надзорног органа који врши своје функције потпуно независно“. Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине усвојила је Закон о заштити личних података који је у великој мјери усклађен са Смјерницом 95/46 Европског парламента и Савјета о заштити појединаца у оквиру обраде личних података, те о слободном току тих података. Доношењем Закона основана је Агенција за заштиту личних података у Босни и Херцеговини као независан назорни орган у области заштите личних података. Потписивањем Споразума о стабилизацији и придруживању са Европском заједницом, Босна и Херцеговина је преузела одређене обавезе у области заштите личних података. Једна од обавеза из Споразума, је и обезбјеђење довољно финансијских и људских потенцијала у циљу ефикасног праћења и гарантованог спровођења Закона. У досадашњој примјени, као и кроз међународну сарадњу, уочена су одређена одступања термиолошке или суштинске природе у односу на Смјерницу, те је Нацрт приједлога Закона о измјенама и допунама Закона о заштити личних података, са образложењем и инкорпорисаним мишљењима надлежних институција, достављен Савјету министара Босне и Херцеговине. Савјет министара је прихватио приједлог и исти упутио према Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине.

Измјене и допуне Закона о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине неопходне су у циљу утврђивања статуса Агенције као организационо издвојеног и функционално независног тијела, чиме би се обезбиједила већа самосталност и независност у извршавању повјерених јој послова. Предмет истрага, инспекција и других поступака Агенције су сви контролори укључујући и сва министарства на свим нивоима, судове, тужилаштва и други контролори што може бити окончано и кажњавањем одговорних у истим. Сва рјешења Агенције су коначна, нема другостепеног органа. Агенција није класични оперативни орган управе која спроводи законе, већ контролни орган управе који надгледа спровођење закона. Ово су само неки од основа и параметара по којима се Агенција битно разликује од других управних организација и она свакако треба бити позиционирана у независне органе у пуном капацитету. Најочигледнији примјер да независност Агенције није на најбољи начин регулисана говори садашња обавеза Агенције да подноси извјештај о раду Савјету министара, када имамо у виду чињеницу да сва министарства могу бити предмет истрага и кажњавања. Овај приједлог је у складу са утврђеним надлежностима и овлаштењима Агенције. Имајући у виду чињеницу да Агенција није била упозната са активностима Министарства правде, те да је на 135. сједници Савјета министара утврђен приједлог Закона о измјенама и допунама овог закона, а с друге стране потребу да Босна и Херцеговина у пуној мјери испуњава уставне и међународне обавезе, упућен је приједлог Представничком дому парламентарне скупштине Босне и Херцеговине да се не прихвати захтјев, да се овај Закон доноси у хитом поступку, а у циљу могућности амандманског дјеловања које је неопходно.

Слична је ситуација и са Законом о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине. Наиме, у члану 3. овог Закона прописан је принцип „Иста плата за исти или сличан посао: У складу с овим принципом, запослени у институцијама Босне и Херцеговине који обављају исте или сличне послове примат ће исту основну плату, односно радна мјеста из различитих институција Босне и Херцеговине на којима се

обављају слични послови, сврстат ће се у исти платни разред“. С тим у вези Министарству Финансија и трезора смо предложили да се у Закону о измјенама и допунама овог Закона, директор Агенције позиционира у члан 21. те да се у члану 26. став 1. дода алинеја 9. која би гласила: „запосленим на пословима инспекцијског надзора у Агенцији за заштиту личних података у Босни и Херцеговини, појединачно 25% од основне плате.“ Подсјећамо да је 2009. године, на 83. сједници Савјета министара Босне и Херцеговине усвојена Информација Агенције у вези имплементације Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине и усвојен је Закључак да Министарство финансија и трезора БиХ, у сарадњи са Уредом за законодавство Савјета министара БиХ, предузме активности из своје надлежности како би се питање додатка на плате запослених у Агенцији, који обављају послове у вези инспекцијског надзора, ријешило у складу са принципом „Иста плата за исти или сличан посао“. Министарство финансија и трезора БиХ и Уред за законодавство Савјета министара БиХ нису предузели никакве активности у вези реализације предметног Закључка, па ни након ургенција наведеним органима. Сваки коментар је сувишан.

У оквиру ове дјелатности Агенција је сачинила и упутила иницијативе за измјене слjedeћих закона:

- Приједлог амандмана на Закон о полицијским службеницима који је достављен Федералном министарству унутрашњих послова, Полицији Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, те свим кантоналним министарствима унутрашњих послова,
- Иницијативу за измјене Закона о јединственом матичном броју достављену Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине,
- Иницијативу за измјене Закона о личној карти држављана Босне и Херцеговине достављену Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине,
- Иницијативу за измјене Закона о путним исправама Босне и Херцеговине достављену Министарству цивилних послова Босне и Херцеговине.

Иницијативе за измјену Закона о јединственом матичном броју, Закона о личној карти држављана Босне и Херцеговине и Закона о путним исправама Босне и Херцеговине, имали су за циљ да ова три прописа, значајна за обраду личних података, буду измијењена на начин да садрже јасне одредбе под којим условима се може заштијевати лична карта као идентификациони докуменат, да се прецизира правни основ за кориштење јединственог матичног броја, те јасно пропише које евиденције из области путних исправа може водити надлежно министарство, односно обрађивати личне податке у сврху вођења те евиденције.

Имајући у виду чињеницу да је Агенција новоуспостављена, интезивно се радило на доношењу неопходних докумената за законит и ефикасан рад Агенције. С тим у вези донесени су слијedeћи подзаконски акти, и то:

Правилник о провођењу Закона о заштити личних података у Агенцији за заштиту личних података у Босни и Херцеговини. Сачињен План безбједности личних података у Агенцији за заштиту личних података у Босни и Херцеговини.

Одлуке:

- о процедури стварања, пријаве, уноса и одобравања обавеза,
- о кућном реду,
- о листи радних мјеста у Агенцији за заштиту личних података у БиХ за које је потребно издавање дозволе за приступ тајним подацима,
- о критеријима за додјелу новчане награде запосленим у Агенцији за заштиту личних података у БиХ,
- о усвајању Плана кориштења годишњих одмора запослених за 2010. год.
- о потреби пријема у радни однос државних службеника.

Привремена инструкција о прикупљању, изради и објављивању садржаја на интернет страници Агенције за заштиту личних података у БиХ, те Упутство о поступку упућивања на службени пут.

5.12. Кадровска питања и обуке

Правилником о унутрашњој организацији Агенције систематизовано је 45 радних мјеста од чега 32 државна службеника и 13 запосленика. Агенција је организационо уређена на слиједећи начин: Кабинета директора Агенције, Сектор за инспекцијски надзор, приговоре и Главни регистар, Сектор за међународну сарадњу и односе са јавношћу и Сектор за администрацију, као основне организационе јединице, а сваки сектор има по два одсјека, као унутрашње организационе јединице.

У извјештајном периоду у Агенцији је радило шеснаест (16) запослених од чега једанест (11) државних службеника и пет (5) запосленика. У складу са буџетом, путем Агенције за државну службу БиХ, окончан је поступак пријема седам државних службеника и исти су преузели дужност 10.01.2011 године. Агенција је била планирала да ови државни службеници почну са радом 01.6.2010 године, али због одређених произвољности Агенције за државну службу дошло је до кашњења што се, свакако, негативно одразило између осталог и код реализације буџета, о чему смо информисали Савјет министара БиХ и затражили помоћ.

Агенција је као приоритет препознала и обуку својих запослених те је у том смислу сама организовала, те подржала обуке које су друге институције организовале активним учешћем службеника Агенције на истим. У току извјештајног периода државни службеници учествовали су на обукама из области инспекцијских послова и приговора, као и на едукацијама које се односе на рад државних службеника у органима управе.

На обукама, које је организовала Агенција за државну службу БиХ, присуствовали су државни службеници Агенције са значајним темама попут: „Разлози, начин закључења, поступак и начин извршавања међународних уговора“, „Менаџмент људских потенцијала“, „Електронска Управа: Управљање промјенама, пројект менаџмент и реинжењеринг пословних процеса у управи“, „Менаџмент времена и Стрес менаџмент“.

Такође, државни службеници Агенције присуствовали су на деветнаест (19) обука које су организовале друге институције, прије свега Дирекција за европске интеграције, попут семинара под називом „Лисабонски уговор“, „Како ефикасно координирати

политике Европске Уније и усклађивати законе“, „Споразум о стабилизацији и придруживању“, „Израда пројектног фиша, лог-фрејма матрице и проблемског стабла“, „Врсте, начини и технике усклађивања закона“, те семинар на тему „Важност информисања у процесу прикључења ЕУ“.

Службеници Агенције присуствовали су и обукама на међународном плану и то: у Бриселу одржана радионица под називом “Руковођење случајевима”, те радионици у Манчестеру, на тему приговори, односно жалбе у свим фазама поступка, којој су присуствовали представници европских националних органа за заштиту личних података.

Дана 02. и 03.12.2010. године, један службеник Агенције присуствовао курсу на тему „Систем менаџмент безбједности информација – ИСМС (ИСО/ИЕЦ 27001:2005)“.

У оквиру Твининг Лајт пројекта проведене су сљедеће обуке: Обуке за службенике Агенције од стране експерата из Савезне канцеларије за заштиту личних података Саксоније, СР Њемачка и експерта из Словеније на тему „Правна и техничка подршка“, као и друге обуке из области заштите личних података.

5.13. Администрација

У циљу постизања што боље организације рада Агенција је предузела активности на професионалној имплементацији правила и процедура канцеларијског пословања. У том смислу донесена је: Листа категорија регистраторске грађе са роковима чувања; Рјешење о одређивању организационих јединица којима се пошта доставља у рад, те Рјешење о одређивању подгрупа у канцеларијском пословању. У складу са Рјешењем директора о именовању комисије за сређивање регистраторске грађе и одабирање архивске грађе Комисије за заштиту личних података, извршено је сређивање, одабирање и пописивање дијелова архивске грађе Комисије за заштиту личних података и издвајање безвриједне регистраторске грађе о чему је сачињен записник.

У извјештајном периоду на протоколу су обављани сљедећи послови:

- пријем, комплетирање, разврставање и отпрема поште за Агенцију;
- вођење евиденција у складу са Упутством о канцеларијском пословању;
- класификовање примљених предмета достављених у Агенцију;
- достава примљених аката у организационе јединице унутар Агенције;
- вршено је архивирање окончаних предмета као и уређивање архиве.

У периоду од 01.01. до 31.12.2010. године, статистички, урађено је сљедеће:

- примљено је и формирано 575 нових предмета;
- протоколирано је 1908 аката (долазни, отпремљени и властити);
- унутар Агенције, по секторима и одсјецима задужено је 1469 аката;
- примљено је и протоколирано 249 рачуна;
- путем курира из Агенције је отпремљено 257 аката;
- путем ППТ из Агенције је отпремљено 458 аката;
- архивирано је 417 предмета.

5.14. Контрола рада Агенције од стране других институција

У времену од 11.03. до 19.03.2010. године у Агенцији су се одвијале активности које се односе на завршну ревизију годишњих рачуна за 2009. годину. Према мишљењу Канцеларије, финансијски извјештаји Агенције приказују фер и истинито, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2009. године, резултате пословања и извршења буџета за годину која се завршава на тај дан и у складу су са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања. Финансијско пословање Агенције у току 2009. године било је у свим материјално значајним аспектима у складу са важећом законском регулативом, као и пословање за једанаест (11) мјесеци 2010. године.

У Агенцији је, по службеној дужности, извршен инспекцијски надзор од стране Управне инспекције Министарства правде БиХ. Том приликом инспекција је констатовала да је стање задовољавајуће и наложила слиједеће мјере са роковима:

- 1) Обезбиједити одговарајућу националну структуру запослених према попису из 1991. године - рок 18 мјесеци
- 2) успоставити упис свих предмета из надлежности Агенције о којима се рјешава у првостепеном, односно другостепеном управном поступку - рок 30 дана
- 3) извршити пријем приправника у Агенцији - рок 30 дана

У задатом року Агенција је предузела слиједеће мјере и о томе извјестила Управну инспекцију Министарства правде Босне и Херцеговине, да је успостављен упис свих предмета из надлежности Агенције о којима се рјешава у првостепеном, односно, другостепеном управном поступку. Што се тиче пријема приправника у Агенцији у претходном периоду нисмо били у могућности да извршимо пријем приправника из разлога недостатка средстава у Буџету. Такође смо били планирали у захтјеву за буџет за 2011.годину пријем једног приправника у складу са законском обавезом али у разговору са представницима Министарства финансија и трезора БиХ нисмо наишли на разумјевање и та средства нам неће бити одобрена ни у 2011.години.

Архив БиХ извршио је увид у стање стручног одржавања и чувања регистраторске грађе у Агенцији, о чему је сачињен записник. Записником је наложено да се обезбиједи адекватан смјештај (метални ормари) за регистраторску и архивску грађу. Такође, обзиром да је предњик Агенције, Комисија за заштиту личних података, наложено је да се формира комисија која ће извршити попис и одабир архивске грађе из тог периода, изврши упис у архивску књигу, те Архиву БиХ достави извод из Архивске књиге. Агенција за заштиту личних података је у потпуности извршила наложене мјере.

Такође, напоњемо да је Агенција за заштиту личних података у БиХ током првих девет мјесеци рада 2010. године испунила све програмске задатке и позитивно оцјјењена од стране Комисије за финансије и буџет Дома народа Парламентарне скупштине БиХ.

VI. ЗАКЉУЧАК

Чињеница је, која охрабрује, да се овом важном питању у Босни и Херцеговини сваким даном даје све већи значај. Свјесни смо да стање у области заштите личних података није на задовољавајућем нивоу, како у формалном тако ни фактичком погледу. Овај закључак изводимо из досадашњих активности Агенције, као и информација добивених кроз разне контакте, те путем медија.

Стање у области заштите личних података у већини контролисаних органа је за Агенцију неприхватљиво. Непознавање прописа, непостојање правила и процедура, непостојање планова заштите личних података, те наслијеђена пракса су најчешћи недостаци код обраде личних података. Без професионалне, прије свега одговорне, администрације нема заштите људских права, па ни заштите личних података.

С друге стране, Агенција је задовољна односом представника контролисаних органа према активностима Агенције и њиховом исказаном заинтересованости за заштиту личних података. У том смислу, Агенција ће у наредном периоду контролорима пружити помоћ у циљу успостављања најбољих стандарда код обраде и заштите личних података.

Ради ефикасности Закона, законодавац је предвидио и казнене одредбе за непоштивање одредби овог Закона. У извјештајном периоду Агенција није изрицала казне нити је подносила захтјеве за прекршајне поступке, јер за то нису били стечени потребни услови. Међутим, сада су створени сви формално-правни и техничко-организациони услови за то и реално је очекивати ускоро и прве казне за противзакониту обраду личних података.

Свјесни смо да је пред Агенцијом велики и одговоран посао, али уз свестрану подршку, прије свега институција у Босни и Херцеговини, као и међународних организација и међународне сарадње, убијеђени смо да ћемо обезбједити, управо оно што је циљ Закона, заштиту права на приватност у погледу обраде личних података свим грађанима у Босни и Херцеговини.

Сагледавајући укупне околности може се закључити да је учињен велики напредак у заштити личних података у Босни и Херцеговини.

Број: 01-37-6-266-1/11

Датум: 28.03.2011 године

ДИРЕКТОР

Петар Ковачевић